

JURIDISKA FAKULTETEN
vid Lunds universitet

John Knutsson

Vilka faktorer gör Sverige
konkurrenskraftigt som
holdingbolagsland?
- En internationell jämförelse

Examensarbete
30 högskolepoäng

Handledare
Lars Gunnar Svensson

Ämnesområde
Internationell skatterätt

HT 2010

Innehåll

SUMMARY	1
SAMMANFATTNING	2
FÖRORD	3
FÖRKORTNINGAR	4
1 INLEDNING	5
1.1 Bakgrund	5
1.2 Syfte och frågeställningar	5
1.3 Metod och material	6
1.4 Avgränsningar	7
1.5 Disposition	8
2 VILKA KRITERIER ÄR VIKTIGA ATT BEAKTA VID LOKALISERING AV ETT HOLDINGBOLAG?	9
3 SVENSKA HOLDINGBOLAG	11
3.1 Skattefrihet för mottagna utdelningar på näringsbetingade andelar	11
3.2 Skattefrihet för utbetald utdelning	11
3.3 Skattefrihet för kapitalvinster	12
3.4 Svenska CFC regler	12
3.5 Avdragsförbud på kapitalförluster på näringsbetingade andelar	13
3.6 Ingen källskatt på räntebetalningar till utlandet	14
3.7 Ingen källskatt på royaltybetalningar till utlandet	14
3.8 Sverige har inte underkapitaliseringsregler men dock ränteavdragsbegränsningar	15
3.9 Bolagsskattesatsen	17
3.10 Sverige använder creditmetoden	17
3.11 Skatteavtalsnätverk	18
3.12 Skatteutjämning inom en koncern	18

3.13	Skatteflyktsregler	19
3.14	Handelsskatt, capital duty eller stämpelskatt?	20
3.15	Avdragsmöjligheter för vanliga förluster	20
3.16	Beskattning av anställda	20
3.17	Mervärdesskatt	21
4	VAD ÄR ETT HOLDINGBOLAG? VAD ÄR ETT SKATTEPARADIS OCH VAD ÄR OFFSHOREBOLAG?	23
5	EXISTERAR ETT HOLDINGBOLAGSLAND SOM KAN ANSES VARA BÄST?	25
6	JÄMFÖRELSE MED SVERIGE SOM HOLDINGBOLAGSLOKALISATION – KOMPARATIV STUDIE	27
6.1	Mottagna utdelningar	28
6.1.1	Nederländerna	28
6.1.2	Luxemburg	28
6.1.3	Schweiz	29
6.1.4	Tyskland	30
6.1.5	Storbritannien	30
6.1.6	Jämförelse med Sverige	31
6.1.6.1	Scorekort tabell	32
6.1.6.2	Motivering val av poäng	32
6.1.6.3	Totala poäng	33
6.2	Källskatt på betalda utdelningar, räntor och royalties	33
6.2.1	Nederländerna	33
6.2.2	Luxemburg	34
6.2.3	Schweiz	34
6.2.4	Tyskland	34
6.2.5	Storbritannien	35
6.2.6	Jämförelse med Sverige	35
6.2.6.1	Scorekort tabell	36
6.2.6.2	Motivering val av poäng	37
6.2.6.3	Totala poäng	37
6.3	Beskattning av kapitalvinster	37
6.3.1	Nederländerna	37
6.3.2	Luxemburg	38
6.3.3	Schweiz	38
6.3.4	Tyskland	38
6.3.5	Storbritannien	38
6.3.6	Jämförelse med Sverige	38
6.3.6.1	Scorekort tabell	39
6.3.6.2	Motivering val av poäng	39
6.3.6.3	Totala poäng	39
6.4	Avdragsmöjligheter för kostnader, värdeminskning enligt nuvärdet, vanliga förluster och kapitalförlust	40

6.4.1	Nederländerna	40
6.4.2	Luxemburg	41
6.4.3	Schweiz	41
6.4.4	Tyskland	42
6.4.5	Storbritannien	42
6.4.6	Jämförelse med Sverige	43
6.4.6.1	Scorekort tabell	44
6.4.6.2	Motivering val av poäng	45
6.4.6.3	Totala poäng	45
6.5	Underkapitaliseringsregler	45
6.5.1	Nederländerna	46
6.5.2	Luxemburg	46
6.5.3	Schweiz	46
6.5.4	Tyskland	47
6.5.5	Storbritannien	47
6.5.6	Jämförelse med Sverige	47
6.5.6.1	Scorekort tabell	47
6.5.6.2	Motivering val av poäng	48
6.5.6.3	Totala poäng	48
6.6	Skatteutjämning inom en koncern	48
6.6.1	Nederländerna	49
6.6.2	Luxemburg	50
6.6.3	Schweiz	50
6.6.4	Tyskland	50
6.6.5	Storbritannien	50
6.6.6	Jämförelse med Sverige	51
6.6.6.1	Scorekort tabell	52
6.6.6.2	Motivering val av poäng	52
6.6.6.3	Totala poäng	53
6.7	Skatteavtalsnätverk/ Dubbelbeskattningslindring	53
6.7.1	Skatteavtalsnätverk och dubbelbeskattningslindring i Nederländerna, Luxemburg, Schweiz, Tyskland och Storbritannien	54
6.7.1.1	Scorekort tabell	54
6.7.1.2	Motivering val av poäng	55
6.7.1.3	Totala poäng	55
6.8	CFC regler	56
6.8.1	CFC lagstiftningen i Nederländerna, Luxemburg, Schweiz, Tyskland och Storbritannien	56
6.8.2	Jämförelse med Sverige	57
6.8.2.1	Scorekort tabell	57
6.8.2.2	Motivering val av poäng	57
6.8.2.3	Totala poäng	57
6.9	Skatteflyktsregler	58
6.9.1	Skatteflyktsregler i Nederländerna, Luxemburg, Schweiz, Tyskland och Storbritannien	58
6.9.2	Jämförelse med Sverige	59
6.9.2.1	Scorekort tabell	59
6.9.2.2	Motivering val av poäng	59
6.10	Bolagsskattesatser, handelsskatt, förmögenhetsskatt, capital duty eller stämpelskatt	59

6.10.1	Nederländerna	60
6.10.2	Luxemburg	60
6.10.3	Schweiz	61
6.10.4	Tyskland	61
6.10.5	Storbritannien	61
6.10.6	Jämförelse med Sverige	62
6.10.6.1	Scorekort tabell	62
6.10.6.2	Motivering val av poäng	62
6.10.6.3	Totala poäng	63
6.11	Beskattning av anställda	63
6.11.1	Beskattningen av anställda i Nederländerna, Luxemburg, Schweiz, Tyskland och Storbritannien	63
6.11.2	Jämförelse med Sverige	64
6.11.2.1	Scorekort tabell	64
6.11.2.2	Motivering val av poäng	65
6.11.2.3	Totala poäng	65
6.12	Mervärdesskatt	65
6.12.1	Mervärdesskatt i Nederländerna, Schweiz, Tyskland och Storbritannien	66
6.12.2	Jämförelse med Sverige	66
6.12.2.1	Scorekort tabell	66
6.12.2.2	Motivering val av poäng	66
6.12.2.3	Totala poäng	66
7	POÄNGSAMMANSTÄLLNING RESULTAT SCOREKORT TABELLERNA	68
8	DISKUSSION	69
	KÄLL- OCH LITTERATURFÖRTECKNING	73
	RÄTTSFALLSFÖRTECKNING	76

Summary

This work will first go through different definitions about what constitute a holding company. Thereafter the Swedish tax rules, relevant for the localisation of a holding company, will be examined. Subsequently different definitions will be discussed about what constitute a holding company. In that context the concept tax paradise will be discussed. In the next chapter those criterias will be discussed that have to be fulfilled for a holding location to be called an offshore centre. I will also shed a light upon the issue of if there is any holding location that in any circumstances is the best.

In the following part the comparative study will be carried through. The following countries, the Netherlands, Luxemburg, Schweiz, Germany and Great Britain will be compared regarding certain tax rules. Those rules that are going to be compared are received dividends, source taxation on paid dividends, rents and royalties, taxation of capital gains, the opportunity of deduction for costs, value depreciation, usual losses and capital losses, thin capitalization rules, tax consolidation rules, tax treaty network/double taxation relief, CFC rules, tax evasion rules, tax rates, trade tax, Capital duty and stamp duty, taxation of employees and value added tax.

The rules of these countries in these areas will get points on a so called scorecard table, from chapter to chapter. The points will be motivated and are compared country by country. Regularly comments will be given. In the end of the paper a general discussion will take place. A part of this analysis will be conducted *de lege ferenda*, that is what actions Sweden should take to change Swedish tax law in such a way to make Sweden more attractive as a holding company and what they reasonably can change. This will be compared with what steps could reasonably be taken so it will not damage the tax revenues of Sweden.

Sammanfattning

Detta arbete kommer först gå igenom olika definitioner om vad som konstituerar ett holdingbolag. Sedan undersöks hur de svenska skattereglerna ser ut som är relevanta för lokaliseringen av ett holdingbolag. Därefter diskuteras de kriterier som ska vara uppfyllda för att betraktas som ett offshore centrum. I det sammanhanget diskuteras begreppet skatteparadis. I nästa del redogörs kort om det kan anses finnas något holdingbolagsland som i alla avseenden kan betraktas som bäst.

I nästföljande del kommer den komparativa studien redovisas. Där jämförs Nederländerna, Luxemburg, Schweiz, Tyskland och Storbritannien angående vissa skatterättsliga regler. De regler som jämförs berör mottagna utdelningar, källskatt på betalda utdelningar, räntor och royalties, beskattning av kapitalvinster, avdragsmöjligheter för kostnader, värdeminskning vanliga förluster och kapitalförluster, underkapitaliseringsregler, skatteutjämning inom en koncern, skatteavtalsnätverk och dubbelbeskattningslindring, CFC regler, skatteflyktsregler, skattesatser, Handelsskatt, Capital duty och stämpelskatt, beskattning av anställda och mervärdesskatt.

Dessa länders regler inom dessa områden poängsätts kapitel till kapitel i en så kallad scorekort tabell. Poängen motiveras och jämförs land för land. Löpande ges kommentarer. I slutet av uppsatsen företas en diskussion där resultatet analyseras mer övergripande. En del av denna analys kommer att vara de lege ferenda, alltså vad Sverige bör vidta för lagändringar i framtiden för att vara mer konkurrenskraftigt som holdingbolagsland. Samtidigt kommer detta jämföras med vilka ändringar Sverige skulle kunna vidta som inte skadar Sveriges skatteinkomster.

Förord

Min mor Kerstin Knutsson, född Kerstin Persson, gick Jur. Kand. utbildningen för 26 år sedan. Det är så många år som jag levit. Hon bar mig i i magen när hon gick första terminen. Hon hade kapacitet men avbröt studierna, födde mig och beslöt sig att föda många barn. Hennes offer gav frukt genom att hennes son istället blev Jurist. Jag ska inte förglömma, att hade det inte varit för min mor, hade jag inte varit där jag står idag. Jag kommer vara evigt tacksam för det stora offer min mor gjorde. Jag vill framföra ett stort Tack till min Mor för hennes stora kärlek till mig och alla hennes barn.

Min far, Thomas Henry Knutsson, dog 2004, några månader innan jag påbörjade mina studier till Jur Kand. Han gick in på Juristlinjen tillsammans med min mor när de var unga. Min far hade när han var ung brist på motivation att studera, han avbröt därför sina studier i början av universitetsstudierna. Vad som väntade för min far var ett liv av hårt arbete som bl.a. väktare. 2 veckor innan min far plötsligt dog i hjärtinfarkt hade vi ett allvarligt samtal. Han skulle köra mig till flygplatsen Sturup. När vi körde samtalade vi om utbildning och karriär. Han ville försäkra sig om att jag skulle påbörja och slutföra Juristutbildningen och ställde vissa frågor för att se om jag var beslutsam. Jag lovade honom att jag skulle bli klar Jur. Kand.

Nu, år 2010, är jag så klar. Jag ger min mor äran som gav mig tron, och min far som gav mig viljan.

Här är resultatet Mor och Far. Jag gjorde det. Min älskade Far, jag saknar dig.

John Knutsson

Förkortningar

IL	Inkomstskattelagen
CFC	Controlled Foreign Corporation
EES	Europeiska Ekonomiska Samarbetsområdet
OECD	Organisation for Economic Co- operation and Development
Prop	Proposition
Ibid	Ibidem (latin, ”på samma ställe”)
Jur. Dr.	Juris doktor
EU	Europeiska Unionen
IBFD	International bureau of fiscal documentation
FAR	Föreningen Auktoriserade Revisorer
SFS	Svensk författningssamling
EG	Europeiska Gemenskapen
EC	European Countries
CHF	Schweiziska francs
Uppl.	Upplaga

1 Inledning

1.1 Bakgrund

”Ett holdingbolag är ett företag vars huvudsakliga kommersiella intresse ligger i att ha långsiktiga intressen i en (eller fler) juridiskt självständiga företag”.¹ Jur. Dr. Rolf Eicke² säger att det inte finns en juridisk definition av holdingbolag i någon holdingbolagslokalisering.³ Det innebär att definitionen av holdingbolag inte återfinns i något lands lagar. Eicke uttrycker detta vidare som att ”termen holdingbolag inte är ett juridiskt koncept”.⁴ Man kan t.ex. inte gå in i svensk inkomstskattelag och finna ordet holdingbolag. Men när man startar ett holdingbolag för det syfte som Eicke ovan definierar, är en sådan organisation förknippat med vissa skatteregler, som kan gynna eller missgynna denna konstruktion. Funktionerna i ett holdingbolag kan uppfyllas oavsett juridisk form. ”Kvalificerad till att inneha holdingfunktioner är aktiebolag, kommanditbolag, stiftelser, truster, fasta driftställen och privatpersoner”.⁵

Beträffande i vilken stat man ska placera ett holdingbolag pågår en ständig diskussion, en diskussion som måste uppdateras löpande. Denna diskussion påverkas inte minst av att skatteregler och andra faktorer som kan påverka valet av holdingbolagsland förändras. Förvisso har vissa länder i Europa visat sig ha en kontinuitet under lång tid att förbli attraktiva holdingbolagsdestinationer. Men andra länder dyker upp som potentiella konkurrenter. En av dessa uppstickare är Sverige, ett annat är t.ex. Malta som ansetts som ett fördelaktigt holdingalternativ, i synnerhet sedan deras tillträde till EU 1 Maj 2004⁶. Även Cypern har fått mycket uppmärksamhet, detta efter att de inträtt i EU.⁷

Oavsett vilket land man väljer, så är det väldigt bra att ha god kunskap om vilka principer som gynnar ett holdingbolag. Med en god överblick över dessa principer kan man lättare orientera sig när man ska etablera ett holdingbolag nationellt eller internationellt.

1.2 Syfte och frågeställningar

Syftet med denna uppsats är att ge en översiktlig beskrivning av de skatteregler som är relevanta för ett holdingbolag. 5 Europeiska länder

¹ Eicke s. 37

² Eicke, Rolf, författare till boken “Tax planning with Holding Companies – Repatriation of US profits from Europe”, 2009

³ Eicke s. 37

⁴ Eicke s. 37

⁵ Eicke s. 38

⁶ Eicke s. 171

⁷ Eicke s. 172

kommer därvid att jämföras med Sverige, för att se om och på vilket sätt Sverige är konkurrenskraftigt. I samband med detta, inledningsvis till varje delkapitel, kommer olika skatteprinciper som används till att reglera olika skatteområden särskilt relevanta för holdingbolag att redovisas. Hur olika holdingbolagsländer har reglerat sina skatter kommer att utgöra exempel på dessa principer och vad som kan anses vara positivt eller negativt för ett lands konkurrenskraft avseende holdingbolagsplacering.

Frågeställningen för detta arbete är: Vilka faktorer gör Sverige konkurrenskraftigt som holdingbolagsland i förhållande till andra holdingbolagsdestinationer som anses populära och vilka är de principer som anses positiva respektive negativa avseende de regler som har särskild relevans för holdingbolag?

1.3 Metod och material

Svenska holdingbolagsregler kan man beskriva utifrån i huvudsak primärkällor. Vilka principer länder ofta valt att använda sig av i dubbelbeskattningsavtal, är det dock mest rationellt att hänvisa till sekundära källor, för att få en förståelse för detta.

När sedan en utblick görs över positiva och negativa effekter av olika holdingbolagsregler kommer i huvudsak internationella källor, bl.a. artiklar från internationella skattetidskrifter att användas. I det sammanhanget kommer vidare artiklar som beskriver hur skattereglerna är uppbyggda för holdingbolag i olika länder analyseras.

Utländska källor, bl.a. utländska artiklar är dock enbart författares egna tolkningar av gällande rätt i ett land. Vad som är gällande rätt i olika holdingbolagsstater kan inte påstås vara uppdaterade till dags datum. Då språkproblem och brist på min egen förmåga att på ett detaljerat sätt läsa och tolka skatterättsliga primärkällor i olika stater i världen, är det därför sekundärkällor man får använda sig av, böcker och artiklar som jämför skatteregler i olika holdingbolagsländer.

Dock kommer jag, i den mån det är möjligt att finna materialet därtill, validera och bekräfta ett lands holdingbolagsregler utifrån olika sekundärkällor. Vad som kan ha förändrats efter artiklars publicering i ett lands skatteregler avseende holdingbolag kan dock inte diskuteras i denna uppsats.

Dock är det viktigt för läsaren att alltid ha i åtanke att syftet med denna uppsats inte är att grundligt redovisa gällande rätt i de olika länderna. Ingen källa som nämns i denna uppsats bör tas för given, utan allt bör kontrolleras, ifall man vill vara säker på vad som är gällande rätt vid dags datum. Metoden och upplägget i denna uppsats och materialet som använts är till för att ge läsaren en överblick, exemplifieringar och en djupare förståelse för

Sveriges konkurrenssituation i förhållande till andra staters holdingbolagsregler.

Dock bör läsaren vara mycket avvaktande att dra några som helst slutsatser inför föreliggande material avseende de europeiska ländernas skatteregler som här jämförs. Dessa jämförelser tar inte i beaktande de dubbelbeskattningsregler länderna ingått. I dubbelbeskattningsavtal framträder helt andra skattesatser än ländernas interna skattelagstiftningar. Det vore dock i princip ett alltför omfattande projekt i en uppsats av denna natur att utföra en objektiv analys av de Europeiska ländernas konkurrenskraft avseende vilka länder som har mest fördelaktiga bestämmelser i flest antal dubbelbeskattningsavtal.

Vid lokalisering av ett holdingbolag behövs således en mycket noggrann genomgång av det övervägda landets dubbelbeskattningsavtalsnät. Det kan inte nog betonas hur avgörande detta de facto är för att få en korrekt bild av vilken konkurrenskraft ett land har holdingbolagsmässigt.

Då Rolf Eicke⁸, som kommer användas en del som källa i denna uppsats, ofta hänvisar till material på tyska och ofta även till en databas innehållande skattetidningen "International tax planning review" som Lunds Universitet inte har tillgång till, så kommer ofta hänvisas enbart till Eicke. Detta kan då ses som en tredjehandskälla. Dock har jag till stor del kontrollerat hans material med den årligt utkommande "European tax handbook"⁹ av IBFD.

1.4 Avgränsningar

När de olika skatterättsliga principerna diskuteras finns det inte utrymme att gå in på detaljer, som undantag i vissa specifika situationer. Var gränsen skall dras kommer att avgöras huvudsakligen utifrån vad uppsatsen har för fokus, syftet. Jag uppmanar läsaren som finner något av intresse som ni själva tänkt använda för upprättandet av ett holdingbolag, att gå vidare i de källor jag hänvisar till.

Fokus ligger på holdingbolagsländer i Europa. Ingen jämförelse avseende Sveriges konkurrenskraft i förhållande till holdingbolagsländer utanför Europa kommer att göras.

Enbart skattemässiga regler i en holdingbolagslokalisering analyseras i denna uppsats. Andra faktorer som inte berör skatteregler och kan påverka valet av holdingbolagsland nämns på ett icke uttömmande vis i uppsatsen, men kommer inte att analyseras.

⁸ Eicke, Rolf, Tax Planning with Holding Companies – Repatriation of US Profits from Europe, 2009, Wolters Kluwer Law & Business

⁹ Kesti, Juhani, European tax handbook, IBFD, 2009

1.5 Disposition

Först behandlas vilka kriterier som är viktiga att beakta vid lokalisering av holdingbolag. Därefter behandlas svenska skattemässiga holdingbolagsregler. Sedan kommer vissa grundläggande begrepp att behandlas såsom vad som är ett holdingbolag, vad som är ett skatteparadis och vad som är ett offshorebolag. Därefter diskuteras om det verkligen existerar ett holdingbolagsland som kan anses vara bäst.

Efter detta kommer merparten av uppsatsen att handla om jämförelsen med Sverige som holdingbolagsland med vissa utvalda Europeiska länder. Samtidigt exemplifieras goda och dåliga exempel inom olika skatterättsliga regler i ett holdingbolag utifrån olika holdingbolagsstater. Även mina egna motiverade poängsättningar till vilka typer av skatteregler länder valt inom olika områden kommer att anges.

Sista delen av uppsatsen är diskussionen. Diskussionen har som syfte att övergripande föra en analys. Där diskuteras även de lege ferenda¹⁰ vad Sverige bör och inte bör göra för att Sverige ska fortsätta vara ett populärt holdingbolagsland i framtiden och förhoppningsvis ännu populärare. Samtidigt förs där en diskussion om att inte gå så långt att förändringar skulle skada Sveriges skatteinkomster. Kommentarer ges annars löpande i uppsatsen kring detaljer.

¹⁰ Bergström m.fl., Juridikens termer 9 uppl., Liber, s. 37, De lege ferenda betyder ”om den lag som bör göras”.

2 Vilka kriterier är viktiga att beakta vid lokalisering av ett holdingbolag?

Eynatten skriver i sin artikel att ett holdingbolag bör ha så många av egenskaperna som möjligt listade enligt nedan:

- ”Skattebefrielse för utdelningar och kapitalvinster på aktier (och villkoren för att ta del av dessa undantag);
- Ingen eller låg källskatt på ingående och utgående utdelningar och likvidationsutdelning¹¹
- Ingen stämpelskatt på ”capital contributions”¹²
- Ingen ”share transfer tax”¹³
- Ingen eller begränsade eget kapital/skuld restriktioner (ej underkapitalisering)¹⁴
- Begränsade skatteflyktsregler;
- Ingen CFC lagstiftning (utländskt kontrollerat bolag);
- Fördelaktiga skatteavtal”¹⁵

Eicke lägger till följande:

- ”Avdrag för goodwill och värdeminskning på det nuvarande värdet av tillgångarna
- Brett skatteavtalsnätverk
- Ingen uttagsbeskattning
- Fördelaktig momsbeskattning
- Låg beskattning av anställda
- Låg bolagsskattesats

¹¹ Likvidationsutdelning heter Cash liquidation distribution på engelska. Det betyder – Det kapitalbelopp som förs tillbaka till investeraren eller företagsägaren när ett företag likvideras. Likvidationsutdelningar anses vanligtvis som en icke beskattningsbar återgång från uppdragsgivaren. Kreditföreningar sänder denna sort av utdelningar till sina deponenter när de likvideras. <http://www.investopedia.com/terms/c/cash-liquidation-distribution.asp>. 13 juli 2010 18.51. Observera att likvidationsutdelningstermen varken finns i Engelska ordboken FAR SRS eller International Tax Glossary. Internetkällan ovan är en källa som jag ej känner till och innehållet kan vara högst betänkligt.

¹² Capital contribution betyder kapitaltillskott, se Engelska ordboken FAR SRS s. 292.

¹³ Se även stock transfer tax i Larking s. 383. Där står följande om stock transfer tax: ”Skatt, ofta en stämpelskatt, som läggs på när man överlåter aktier eller obligationer, ofta till en viss procentsats av ersättningen”.

¹⁴ Larking, s. 415

¹⁵ Eynatten, Wim, European Holding Company Tax Regimes: A Comparative Study

- Attraktivt investeringsklimat
- Ingen 'exit taxation'¹⁶

Andra fördelar som holdingbolagslandet kan ha är enligt Köhlmark m.fl.

- Ingen källskatt på räntebetalningar
- Låg beskattning av ränteintäkter
- Ingen valutakontroll¹⁷

Icke skattefaktorer som också bör behandlas vid val av holdingbolagsland enligt Ho och Tze Yiu är såsom Eicke refererar dem:

- Regeringens attityd mot utländska investerare
- Infrastruktur
- Arbetskraft
- Ekonomiska förhållanden
- Politiska risker
- Miljömässiga regler.¹⁸

Alla de skattemässiga faktorer här omnämnda kommer inte att jämföras i denna uppsats mellan de länder jag valt att ingå i denna komparation. Riktlinjen är att i stor utsträckning jämföra sådant som Eicke, Eynatten och Finnerty m.fl.¹⁹ använt vid sina uppräknings av viktiga skattemässiga områden. Jag anser att de sammantaget torde utgöra en vägvisare på vad man bör jämföra. Jag skall dock framhålla att jag även valt att jämföra royaltyregler staterna emellan. Royaltyregler nämner inte Eicke i sin uppräknings som en viktig faktor att jämföra men han behandlar det i sin bok vid sina komparationer mellan stater. Finnerty m.fl. diskuterar också royalties.²⁰

¹⁶ Eicke s. 144

¹⁷ Köhlmark s. 293

¹⁸ S. 144 I Eicke

¹⁹ Fundamentals of international tax planning, Finnerty m.fl., IBFD, 2007

²⁰ Finnerty m.fl. s. 96

3 Svenska holdingbolag

3.1 Skattefrihet för mottagna utdelningar på näringsbetingade andelar

Skattefrihet erhålls på näringsbetingade andelar som huvudregel.²¹ I inkomstskattelagen finns dock särskilda undantag från skattefrihet på näringsbetingade andelar avseende investmentföretag och s.k. utdelning av förvärvade vinstmedel.²²

En andel är näringsbetingad om det är en andel i ett aktiebolag eller en ekonomisk förening och ägs av vissa associationsformer uppräknade i inkomstskattelagen och följer vissa villkor.²³ Villkoren är att andelen ska vara en kapitaltillgång och uppfylla vissa alternativa förutsättningar. Det räcker att en av tre av dessa alternativa förutsättningar är uppfyllda. Den första av dessa förutsättningar är att andelen inte är marknadsnoterad.²⁴ Det andra villkoret är att ägarföretaget äger 10 procent eller mer av rösterna i det andra företaget.²⁵ Det tredje villkoret är att innehavet av andelen *betingas av rörelse* som bedrivs av ägarföretaget eller av ett företag som med hänsyn till äganderättsförhållanden eller organisatoriska förhållanden *kan anses stå det nära*.²⁶

Ytterligare villkor är att utdelning på en marknadsnoterad andel ska tas upp om den avyttras eller upphör att vara näringsbetingad inom ett år efter det den blev näringsbetingad.²⁷ Man kan kalla detta ett tidsvillkor.

3.2 Skattefrihet för utbetald utdelning

Kupongskattelagen reglerar skattskyldigheten för utbetald utdelning till utländska ägare. Det är den utdelningsberättigade som är kupongskattskyldig, men bolaget håller inne källskatten för den utdelningsberättigade och betalar in den.²⁸ Hur skattskyldigheten för kupongskatt ser ut *i särskilda fall*, vilka fall skattefrihet från kupongskatt föreligger samt förutsättningarna för att erhålla skattefrihet framgår vidare av en detaljerad redogörelse i kupongskattelagen.²⁹

²¹ 24 kap 13 § IL

²² 24 kap 18 § IL och 24 kap 19 § IL

²³ 24 kap 13 § IL

²⁴ 24 kap 14 § IL

²⁵ Ibid.

²⁶ 24 kap 14 § IL

²⁷ 24 kap 20 § IL

²⁸ 4 § Kupongskattelag (1970:624)

²⁹ 4 § Kupongskattelag (1970:624)

Ett viktigt undantag från skattskyldighet att nämna i sammanhanget anser jag vara att skattskyldighet inte föreligger för en juridisk person i en främmande stat som är medlem i Europeiska gemenskapen, om den innehar 10 procent eller mer av andelskapitalet i det utdelande bolaget och uppfyller villkoren i moder/dotterbolagsdirektivet.³⁰ Det är således ingen källskatt inom EU och företagsgrupper.

3.3 Skattefrihet för kapitalvinster

Även kapitalvinsten på s.k. *näringsbetingade andelar* är skattefri. Det framgår av 25a kap IL.³¹ Särskilda undantag från skattefrihet gäller vid avyttring av andelar i skalbolag.³² Villkor i övrigt vid avyttring av näringsbetingade andelar är att en innehavstid skall vara uppfylld avseende s.k. marknadsnoterade delägarätter.³³ Dessa regler, som kom 2003, innebar att ett moderbolag inte behövde betala skatt på kapitalvinsten av en försäljning av näringsbetingade andelar när denna vinst delas ut till moderbolaget.

S.k. kedjebeskattnings undviks således. På detta sätt kan beskattningen av kapitalvinster undvikas att beskattas flera gånger inom bolagssektorn. Det blir således billigare för ett moderbolag att avyttra andelar i dotterbolag och således omstrukturera sin verksamhet när dessa tidigare beskattningskonsekvenser inte längre föreligger.³⁴ Skattefri kapitalvinst på näringsbetingade andelar är därför en mycket viktig konkurrensfaktor för Sverige som holdingbolagsland.

3.4 Svenska CFC regler

Sveriges CFC regler återfinns under kapitel 39a IL under rubriken ”Särskilda bestämmelser för delägare i vissa utländska juridiska personer”. Utländska juridiska personer som faller in under detta kapitelns kriterier betraktas som ett s.k. CFC bolag. Dessa regler handlar om beskattning i vissa fall av delägare i utländska juridiska personer med lågbeskattade inkomster.³⁵ För att anses som delägare i en utländsk juridisk person ska andelar med tillsammans minst 25 % av kapital eller röster innehas i den utländska juridiska personen under vissa villkor.³⁶

³⁰ 4 § 5 st. Kupongskattelag (1970:624)

³¹ 25a kap 3 och 5 §§ IL

³² 25a kap 9 § IL

³³ 25a kap 6 och 7 §§ IL. Dessa regler trädde i kraft genom SFS 2003:224, som var den officiella lagändringen i inkomstskattelagen till följd av prop. 2002/03:96 ”Skattefri kapitalvinst och utdelning på näringsbetingade andelar”.

³⁴ Prop. 2002/03:96 Skattefri kapitalvinst och utdelning på näringsbetingade andelar, s. 69

³⁵ 39 kap 1 § IL

³⁶ 39 kap 2 § IL

Nettoinkomsten i en utländsk juridisk person anses lågbeskattad om den beskattas lindrigare än 55 % av den svenska skatten, dvs. 55 % av den svenska bolagsskattesatsen som är 26,3 %³⁷ (55 % multiplicerat med 26,3 % blir 14,445 %). Även om nettoinkomsten är lågbeskattad ska en inkomst hos en utländsk juridisk person inte anses lågbeskattad om den utländska juridiska personen hör hemma och är skattskyldig i ett område som anges i en särskild bilaga och som inte omfattas av undantagen i denna bilaga.³⁸

En delägare är skattskyldig för sin lågbeskattade inkomst i det utländska bolaget.³⁹ Den skatt som betalats i det land den utländska juridiska personen är etablerad i kan dock avräknas i Sverige mot den svenska skatten.⁴⁰

3.5 Avdragsförbud på kapitalförluster på näringsbetingade andelar

Hur är det med en kapitalförlust? En kapitalförlust får bara dras av om en motsvarande kapitalvinst skulle beskattats. Motsatsvis gäller att om en kapitalvinst inte beskattas så finns heller ingen avdragsrätt för kapitalförlusten.⁴¹ Skattefrihet på en kapitalvinst och avdragsrätt för en kapitalförlust föreligger således inte samtidigt. Detta är en nackdel för ett företag.

Innan lagen SFS 2003:224 trädde i kraft, som kom till stånd genom proposition 2002/03:96 ”Skattefri kapitalvinst och utdelning på näringsbetingade andelar”, hade företag avdragsrätt för kapitalförluster. Regeringen uttalade i propositionen att företag kunde kringgå dåvarande system. Dåvarande system innebar beskattning av kapitalvinster på näringsbetingade andelar. Detta system kringgicks genom att andelar avyttrades i länder som inte beskattar dem. Regeringen påpekade att detta leder till en asymmetri i beskattningen i och med att kapitalförluster fick dras av, samtidigt som en möjlighet fanns att avyttra andelarna i ett land som inte beskattade kapitalvinsten.⁴² Således kunde man tidigare uppnå det åtråvärda; kapitalvinsten skattefri samtidigt som kapitalförlusten blev avdragsgill.

³⁷ 39 kap 5 § IL

³⁸ 39 kap 7 § IL

³⁹ 39 kap 13 § IL

⁴⁰ 2 kap 1 § lag (1986:468) om avräkning av utländsk skatt

⁴¹ 25a kap 5 § 2 st. 1 men. IL

⁴² Prop. 2002/03:96 Skattefri kapitalvinst och utdelning på näringsbetingade andelar s. 69 f

3.6 Ingen källskatt på räntebetalningar till utlandet

Enligt 6 kap 7 § IL är en utländsk juridisk person begränsat skattskyldig i Sverige. Det innebär att denna utländska juridiska person bara är skattskyldig för inkomster från Sverige som finns uppräknade i 6 kap 11 § IL. I det stadgandet finns inget omtalat om att räntor för denna utländska juridiska person skulle vara skattepliktigt.⁴³ Det finns heller ingen svensk lag om källskatt på räntor, som det finns en kupongskattelag om källskatt på utdelningar. Den utländska juridiska personen behöver alltså inte betala källskatt på räntor från Sverige.

3.7 Ingen källskatt på royaltybetalningar till utlandet

Utländska juridiska personer är begränsat skattskyldiga i Sverige.⁴⁴ Den som är begränsat skattskyldig är bl.a. skattskyldig för inkomst från ett fast driftställe eller en fastighet i Sverige.⁴⁵ Även ersättning i form av royalty eller *periodvis* utgående avgift för att materiella eller immateriella tillgångar utnyttjas skall anses som inkomst från ett fast driftställe i Sverige *om ersättningen kommer från en näringsverksamhet med ett fast driftställe här*.⁴⁶

Men Sverige har dock i ett stort antal av de skatteavtal som träffats med andra länder avstått från beskattningsrätten på royaltybetalningar till förmån för den stat där den utländska juridiska personen har sitt hemvist.⁴⁷

Ett viktigt undantag angående royalties framgår också av Ränste/Royaltydirektivet.⁴⁸ Reglerna är nu implementerade i svensk rätt och återfinns i 6a kap IL. För att royaltyn skall vara skattefri i Sverige ska villkoren i 6a kap 3-6 §§ vara uppfyllda. En viktig förutsättning som bör poängteras här är 6a kap 6 § som stadgar att betalaren och mottagaren av ersättningen ska ha intressegemenskap. Med intressegemenskap enligt första stycket i detta stadgande avses att 1. ett av företagen innehar minst 25 procent av kapitalet i det andra företaget, eller 2. minst 25 procent av kapitalet i båda företagen innehas av ett annat företag som hör hemma i en stat som är medlem i Europeiska unionen.⁴⁹

⁴³Lodin s. 605

⁴⁴ 6 kap 7 § IL

⁴⁵ 6 kap 11 § 1 p. IL

⁴⁶ 6 kap 11 § 2 st. IL, Kesti s. 774

⁴⁷ Handledning för internationell beskattning 2009, Skatteverket, s. 246, KPMG Internationella skattehandboken 2007 s. 224, Kesti s. 774

⁴⁸ Kesti s. 774

⁴⁹ 6a kap 6 § IL

3.8 Sverige har inte underkapitaliseringsregler men dock ränteavdragsbegränsningar

Hur ska underkapitalisering definieras? Man kan definiera det som att ”bolagets upplånade kapital är oproportionerligt stort i förhållande till det egna kapitalet”.⁵⁰ Man kan säga att anses bolag ha för mycket lån i förhållande till hur stort *eget kapital* bolaget har bortsett från upplånade medel, så kan bolaget anses vara s.k. underkapitaliserat.⁵¹ Det följer av själva ordet ”underkapitalisering” att det här handlar om att ett bolag egentligen har *kapital under en godtagbar nivå*.

Vad som anses vara en godtagbar nivå mellan skulder och eget kapital kan dock variera högst betydande mellan olika stater samt även mellan olika branscher.⁵² Sverige har inte några särskilda bestämmelser om godtagbart förhållande mellan skulder och eget kapital i sin skattelagstiftning.⁵³ Sverige saknar dessa regler i den interna lagstiftningen.⁵⁴

Den lagregel i svensk intern skatterätt som dock diskuterats ifall den ska kunna anses vara tillämplig är den s.k. korrigeringsregeln i 14 kap 19 § IL. Denna regel innebär att den s.k. armlängdsprincipen tillämpas. Det betyder gällande räntan på ett lån som ges mellan två företag som har s.k. ekonomisk intressegemenskap, att räntan inte ska sättas högre än vad ett företag normalt sett anses rimligen ha satt för ränta på ett lån till ett företag där inget delägarskap föreligger mellan företagen.⁵⁵

Frågan är om korrigeringsregeln överhuvudtaget anses tillämplig i underkapitaliseringsfall i svensk rätt. En annan fråga är vilken betydelse OECD:s modellavtal har på den svenska korrigeringsregeln.

Den första frågan kan besvaras genom ett mycket viktigt avgörande från Regeringsrätten, som anses vägledande i svensk rätt vad avser underkapitalisering, *Mobile Oil*.⁵⁶ Vad avser den andra frågan, så rör det artikel 9 i OECD:s modellavtal, som liknar den svenska korrigeringsregeln. OECD:s modellavtal är dock bara en rekommendation, det är inte bindande.⁵⁷

⁵⁰ Köhlmark m.fl. 2007 s. 247

⁵¹ Pelin s. 154

⁵² Ibid s. 247

⁵³ Ibid s. 247

⁵⁴ Ibid s. 157

⁵⁵ Ibid s. 157

⁵⁶ RÅ 1990 ref 34

⁵⁷ Model tax convention 2008, s. 413, Annex, Recommendation of the OECD Council concerning the model tax convention on income and on capital (Adopted by the Council on 23 October 1997), Pelin s. 229, RÅ ref. 1991:107 (Shell domarna)

År 2008 tillkom regler om s.k. ränteavdragsbegränsningar. De placerades i 24 kap IL under paragraferna 10 a till 10 e⁵⁸. Senare ändrades lydelsen i 24 kap 10 a §, som stadgar vilka företag som ska anses vara i intressegemenskap med varandra.⁵⁹

De nya reglerna innebär att företag som är i intressegemenskap med varandra inte får dra av ränteutgifter avseende en skuld till ett företag i intressegemenskapen. Detta gäller dock bara till den del skulden avser ett förvärv av en delägar rätt från ett företag som ingår i intressegemenskapen, s.k. interna aktieöverlåtelser. Denna bestämmelse om ej avdragsill ränta tillämpas också på en skuld till ett företag som inte ingår i intressegemenskapen under vissa förutsättningar. Räntor får dock dras av i båda dessa fallen, under vissa förutsättningar vars villkor stipuleras i 24 kap IL 10 d § och 10 e §.

Det är viktigt att påpeka att dessa regler om ränteavdragsbegränsningar enbart gäller vid interna aktieöverlåtelser. En överlåtelse av delägar rätter till en extern part omfattas således inte av ränteavdragsbegränsningarna.

3.8.1 Mobile Oil domen

Detta mål gällde Norsk Hydro Bensin Aktiebolag (f.d. Mobil Oil Aktiebolag Sweden) som var ett svenskt bolag och dotterbolag till det amerikanska bolaget Mobil Oil Co. Av utredningen i målet framgick att bolagets verksamhet i Sverige i hög grad finansierades genom lån från moderbolaget i USA, vilket ledde till att bolagets egna kapital var ovanligt litet i förhållande till dess skulder.

Det lån som moderbolaget gav till det svenska dotterbolaget avstod moderbolaget att ta ut ränta på från 1975 till 1979. Anledningen till detta var att dotterbolaget hade dålig lönsamhet. I målet gjordes inte gällande att räntebetalningen var anmärkningsvärt hög. Korrigeringsregeln blev därför inte tillämplig på den grunden.

Frågan var därefter om den omständigheten att bolagets verksamhet i så hög grad finansierades genom lån istället skatterättsligt skall anses utgöra någon form av aktieägartillskott.

Frågan var alltså om ett utomstående företag hade gett lån till detta bolag på villkor som kan anses normalt avtalas i en sådan här situation. Avvek det ifrågavarande avtalet mellan moderbolaget och dotterbolaget från vad som skulle ha avtalats mellan av varandra oberoende kontrahenter? Regeringsrätten ansåg att lånet inte avvek och att lånet således gavs på marknadsmässiga villkor. Räntan ansågs marknadsmässig. Inte heller den omständigheten att ett bolag har väldigt lågt eget kapital men ändå får möjligheten att ta emot stora lån, utgör grund för att tillämpa korrigeringsregeln. Därmed står det fritt att bygga upp exempelvis dotterbolag i Sverige genom att slussa in lånat kapital i dessa bolag.

⁵⁸ Dessa paragrafer kom till stånd genom lagändringen SFS 2008:1343

⁵⁹ SFS 2009:1413

3.9 Bolagsskattesatsen

Regeringen uttalade: ”Bolagsskattesatsen påverkar de multinationella företagen i deras investerings- och lokaliseringsbeslut genom att den inverkar på den genomsnittliga skattebelastningen för exempelvis ett dotterbolag i ett visst land.”⁶⁰ Därmed är den ju även viktig för var ett holdingbolag lokaliseras. Ju lägre bolagsskatt desto mer attraktivt blir Sverige som holdingbolagsland.⁶¹

Dock, inom EU är bolagsskattenivåerna avsevärt lägre än i Sverige numera.⁶² Den utveckling som skett i Europa de senaste 10 åren innebär att den svenska bolagsskattesatsen i dag ligger över genomsnittet i EU.⁶³ På grund av att en sänkt bolagsskatt enligt regeringen värnar svensk skattebas genom att göra det relativt mer förmånligt att beskatta vinsterna i Sverige beslutade riksdagen genom SFS 2009:197 i 65 kap 10 § IL att sänka bolagsskattesatsen. Den statliga inkomstskatten för juridiska personer sänktes därför från 28 procent till 26,3 procent. Denna sänkning föreslogs få effekt på beskattningsår som påbörjas den 1 januari 2009 eller senare.⁶⁴

Det är dock viktigt att poängtera att den effektiva skattesatsen blir lägre än den formella som är på 26,3 % på grund av systemet med periodiseringsfonder. Periodiseringsfonder innebär att juridiska personer får dra av högst ett belopp som motsvarar 25 procent av överskottet av näringsverksamheten före avdraget. Enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i svenska handelsbolag får dock dra av upp till ett belopp som motsvarar 30 procent av ett för periodiseringsfond justerat positivt resultat.⁶⁵ Detta avdrag ska dock återföras till beskattning sex år senare.⁶⁶

3.10 Sverige använder creditmetoden

I OECD:s modellavtal föreslås två alternativa metoder för hur dubbelbeskattning kan undanröjas: exemptmetoden och creditmetoden. Sverige har enligt Dahlberg de senaste åren eftersträvat att använda creditmetoden.⁶⁷ Enligt Dahlberg var tidigare dock inte exemptmetoden ovanlig i svenska skatteavtal.⁶⁸

⁶⁰ Prop 2008/09:65 Sänkt bolagsskatt och vissa andra skatteåtgärder för företag s. 21

⁶¹ Ibid. s. 22

⁶² Ibid s. 23

⁶³ Ibid s. 17

⁶⁴ Ibid s. 23

⁶⁵ 30 kap 5 och 6 §§ IL

⁶⁶ 30 kap 7 § IL

⁶⁷ Dahlberg s. 191

⁶⁸ Handledning för Internationell beskattning 2009, Skatteverket, s. 457 f

Varför använder Sverige creditmetoden? Dahlberg förklarar att med creditmetoden är den utländska inkomsten skattepliktig i Sverige, men avräkning från den svenska skatten får göras med vad man erlagt i skatt i utlandet. Med exemptmetoden är dock den utländska inkomsten skattefri i Sverige. Dahlberg förklarar därför: ”Med creditmetoden uppnår man därför en garanti för att den utländska inkomsten är föremål för en skatt som motsvarar den svenska skatten på samma inkomst om den hade förvärvats i Sverige. Med exemptmetoden finns det en risk för att utländska inkomster blir beskattade med en lägre skatt än den som utgår i Sverige. Det blir fallet om den utländska skatten är lägre än den svenska.”⁶⁹ Om skatten i utlandet är lägre är i sådant fall creditmetoden ofördelaktig för skattebetalaren. Om exemptmetoden tillämpats hade ju i sådant fall den skattskyldige enbart behövt erlägga den utländska skatten.

3.11 Skatteavtalsnätverk

Av Skatteverkets hemsida framgår att Sverige för närvarande har 86 skatteavtal med främmande stater.⁷⁰

3.12 Skatteutjämning inom en koncern

I Sverige har man inte möjlighet att föra vinster och förluster från dotterbolagen till moderbolaget, för att eventuell vinst endast skall beskattas i moderföretaget. I Sverige har man alltså i princip inte s.k. skattekonsolideringsregler. Men Sverige har regler om koncernbidrag.⁷¹ Reglerna om detta framgår av 35 kap. IL. Det förutsätts dock att moderföretaget äger 90 % av andelarna i dotterbolaget för att reglerna ska kunna bli tillämpliga, förutom övriga villkor som ska vara uppfyllda i 35 kap IL.⁷²

Vad gäller gränsöverskridande koncernbidrag har regler ställts upp av EG domstolen genom domarna Marks & Spencer och Oy AA. Dessa domar har Regeringsrätten tolkat i 10 olika fall.⁷³ Regeringen har i proposition 2009/10:194 ”Koncernavdrag i vissa fall” föreslagit ändring i inkomstskattelagen (1999:1229). Ändringen innebar att ett nytt kapitel

⁶⁹ Dahlberg s. 191

⁷⁰ <http://www.skatteverket.se/privat/skatter/arbeteinkomst/internationellt/dubbelbeskattningsavrakning/skatteavtal.4.2132aba31199fa6713e80006951.html>, 19 maj 2010 kl. 23.00

⁷¹ Kesti s. 772

⁷² 35 kap 2 § IL

⁷³ Marks & Spencer plc v David Halsey (Her Majesty's Inspector of Taxes), C-446/03, 13 of December 2005. Oy AA, C-231/05, 18 of July 2007. De tio svenska domarna: RÅ 2009 ref 13, RÅ 2009 ref 14, RÅ 2009 ref 15. Regeringsrätten rättsfallsnummer: 6511-06, 7322-06, 3628-07, 1652-07, 1648-07, 6512-06 och 7444-2006.

infördes i inkomstskattelagen, 35a kap.⁷⁴ Dessa nya regler om koncernavdrag avses bli tillämpliga i de speciella situationer där Regeringsrätten i de 10 domarna ovan har ansett att de svenska reglerna strider mot EU-rätten.

Regeringen uttalade sig enligt följande om lagförslaget: ”Förslaget innebär att ett svenskt moderföretag får göra avdrag för en slutlig förlust hos ett helägt utländskt dotterföretag inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) om detta har försatts i likvidation och likvidationen sedermera har avslutats med en slutlig förlust i det utländska dotterföretaget som följd. Avdraget för denna förlust får dock inte leda till ett underskott i den svenska delen av koncernen. Avdraget är förenat med villkor som avser att säkerställa att det är fråga om en verklig och definitiv förlust”.⁷⁵

3.13 Skatteflyktsregler

I Sverige gäller lag (1995:575) mot skatteflykt. Den stadgar att vid taxeringen skall hänsyn inte tas till rättshandling om rättshandlingen/rättshandlingarna ingår i ett förfarande som medför en väsentlig skatteförmån för den skattskyldige.

Vidare ska den skattskyldige direkt eller indirekt medverkat i rättshandlingen/rättshandlingarna. Skatteförmånen skall också med hänsyn till omständigheterna antas ha utgjort det övervägande skälet för förfarandet.

Slutligen skall det enligt 2 § skatteflyktslagen framgå att en taxering på grundval av förfarandet skulle strida mot lagstiftningens syfte som det framgår av skattebestämmelsernas allmänna utformning och de bestämmelser som är direkt tillämpliga eller har kringgåtts genom förfarandet, för att skatteflyktslagen ska bli tillämplig.⁷⁶ Det ska påpekas att dessa villkor är kumulativa. Alla villkoren skall alltså vara uppfyllda samtidigt för att skatteflyktslagen skall bli tillämplig.

Enligt 3 § skatteflyktslagen framgår vidare att framstår förfarandet med hänsyn till det ekonomiska resultatet - bortsett från skatteförmånen - som en omväg i förhållande till det närmast till hands liggande förfarandet, skall taxeringsbeslutet i stället fattas som om den skattskyldige hade valt det förfarandet.⁷⁷ Man kan alltså inte bygga upp en ekonomisk konstruktion i Sverige som saknar egentlig ekonomisk rimlig mening att konstruera. Framgår det som att det är onödigt rent ekonomiskt att en viss ekonomisk struktur ser ut på ett visst sätt, så skall alltså taxeringsbeslutet i stället fattas som om den skattskyldige hade valt det förfarande som antas ligga närmast

⁷⁴ SFS 2010:353

⁷⁵ Prop. 2009/10:194 ”Koncernavdrag i vissa fall”

⁷⁶ 2 § Lag (1995:575) mot skatteflykt

⁷⁷ 3 § Lag (1995:575) mot skatteflykt

till hands. Det förfarande som antas ligga närmast till hands är det förfarande som man antas rimligen ha valt, om man bortser från de skatteförmåner andra förfaranden hade kunnat ge.

3.14 Handelsskatt, capital duty eller stämpelskatt?

I Sverige tar man inte ut stämpelskatt vid ökning av kapital. Däremot tar Sverige enligt lag (1984:404) om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter ut stämpelskatt vid förvärv av fast egendom och tomträtter samt vid beviljande av inteckningar. S.k. capital duty⁷⁸ och handelsskatt⁷⁹ finns inte i svensk lagstiftning.⁸⁰ Sverige tar inte heller ut förmögenhetsskatt. Reglerna upphävdes 2007.⁸¹

3.15 Avdragsmöjligheter för vanliga förluster

Huvudregeln är enligt 40 kap 2 § IL att ett underskott av näringsverksamheten som kvarstår från det föregående beskattningsåret ska dras av i den utsträckning det inte finns några begränsningar i 40 kap IL eller i bestämmelser 2 § hänvisar till. Begränsningar gäller vid ägarförändringar enligt 40 kap 9 § med regler om en s.k. beloppsspärr och koncernbidragsspärr. Dessa bestämmelser innebär i princip att underskott till viss del inte får dras av före det beskattningsår dessa spärrar inträder.

3.16 Beskattning av anställda

Fysiska personer beskattas progressivt i Sverige. ”Med en progressiv skatt förstås att den andel som skall erläggas i skatt ökar med inkomstens storlek.

⁷⁸ Larking, Barry, International Tax Glossary, IBFD, 2005, Upplaga 5. s. 57, Capital duty betyder: ”En påföring av skatt på vissa företag gällande ett urval av transaktioner, inkluderande bildandet av ett företag, ökning av kapital genom tillförande av tillgångar, eller överföringen av registrerat kontor eller säte för ledningen till skattejurisdiktionen. Introducerad generellt i Europeiska Unionen 1972, avgiften avskaffas gradvis av medlemsstaterna.”

⁷⁹ Larking s. 52: Business tax (trade tax i Tyskland). Namn givet till speciella skatter på företag. ”Business taxes” kan ta sig uttryck i en stor variation av former. I IBFD:s skatteordbok nämns dessa former.

⁸⁰ Kesti s. 778

⁸¹ Kesti s. 774, Lag (2007:1403) om upphävande av lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt

Skatten utgår således med en högre procentsats över viss storlek”.⁸² Den extra skatt som utgår över viss storlek kallas för marginals katt.⁸³

I inkomstskattelagen kallas denna marginals katt för statlig inkomstskatt. För fysiska personer är den statliga inkomstskatten på beskattningsbara förvärvsinkomster 20 procent av den del av den beskattningsbara förvärvsinkomsten som överstiger en viss nedre skiktgräns, och 5 procent av den del av den beskattningsbara förvärvsinkomsten som överstiger en övre skiktgräns.⁸⁴

I Sverige beskattas fysiska personer för kommunalskatt som varierar från kommun till kommun men är runt 30 %⁸⁵, samt ovan nämnda statliga inkomstskatt, även kallad marginals katt eller progressiv skatt. Till detta tillkommer sociala avgifter. Mervärdesskatt dvs. moms tas ut på försäljning och köp av varor och tjänster⁸⁶, och påverkar således också skattebelastningen på företagen och därmed vad företagen kan betala ut i lön till de anställda.

Följande förklaring skall exemplifiera med hur mycket en anställd totalt sett kan beskattas. Räknar man samman de sociala avgifterna och inkomstskatterna (kommunalskatt och statlig skatt) kan de uppgå till 67 %. På en lön på 100 kr betalar arbetsgivaren 2009 närmare 31 % i arbetsgivaravgifter. En höginkomsttagare betalar sedan ca 57 % (32 % kommunalskatt och 25 % statlig skatt dvs. marginals katt på inkomster över vissa nivåer) av löneökningen i inkomstskatter. De totala 88 (31 + 57 %) i skatter och avgifter utgör 67 % av de totala 131 som arbetsgivaren betalar i lön och avgifter.⁸⁷

3.17 Mervärdesskatt

Moms skall betalas enligt Mervärdesskattelag (1994:200). Huvudregeln är 25 %. I särskilda fall tas moms ut med 12 % av beskattningsunderlaget.⁸⁸

Moms inom EU är reglerat i direktiv 2006/112/EG⁸⁹. När det gäller holdingbolag och de transaktioner som uppkommer i holdingbolag är området mycket svårtolkat. EU:s direktiv på området är i sin tur implementerat i svenska mervärdesskattelagen. EU:s momsregler överhuvudtaget skall speglas i Mervärdesskattelagen.

Då det finns en omfattande diskussion på detta område och flertalet motiveringar till varför en hel del olika transaktioner och förehavanden i ett

⁸² Lodin s. 39

⁸³ Lodin s. 40

⁸⁴ 65 kap 5 § IL

⁸⁵ Lodin s. 41, 65 kap 3 § IL

⁸⁶ Mervärdesskattelag (1994:200)

⁸⁷ Lodin s. 69

⁸⁸ 7 kap 1 § Mervärdesskattelag (1994:200)

⁸⁹ Rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt

holdingbolag i EU skall erkännas rätten till avdrag av moms eller ej respektive eventuell skyldighet till momsbeskattning, är det här bristfälligt att försöka ge ämnet en rättvisande bild med det korta utrymme som kan ges till förfogande. Därför väljer jag enbart att i någon mån öppna upp ögonen för läsaren att det här föreligger omfattande spörsmål som bör analyseras från fall till fall när ett holdingbolag upprättas. Det är oerhört viktigt att göra denna analys för att se hur EU:s momsregler och principer påverkar.

För att i varje fall nämna lite kortfattat, så är en viktig EG dom i sammanhanget C-60/90 Polysar. Principen som kom till uttryck i Polysar är att enbart ett innehav av aktier i ett holdingbolag inte skall momsbeskattas. Ben Terra tolkar rättsfallet som att ”utdelningar och antagligen försäljning av aktier faller utanför momsdirektivets ram”. Enligt en annan EG dom, C-89/81 Hong Kong Trade Development Council, så är ett holdingbolag inte skyldig att betala moms överhuvudtaget, om ledningen i holdingbolaget inte tar emot någon ersättning.⁹⁰

I EG domen C-155/94 Wellcome Trust, uttrycktes dock vissa undantag på att innehavet och försäljningen av aktier inte skulle vara föremål för momsbeskattning.⁹¹ Ett annat viktigt fall är EG domstolens ståndpunkt avseende räntor, som diskuterades i EG domen C-306/94 Régie dauphinoise.⁹²

I Polysar uttryckte domstolen en mening som har gett upphov till omfattande diskussion. I EG domarna C-142/99 och C-102/00 Welthgrove, kom denna svårtolkade delen av slutsatsen i Polysar upp till bedömning. Andra viktiga rättsfall avseende moms i holdingbolag är exempelvis C-77/01 EDM.⁹³

En fråga som är av intresse i holdingbolag är om rättighet i landet ifråga finns för s.k. gruppbeskattning (eller gruppregistrering) för moms. Enligt art. 11 momsdirektivet, 2006/112/EG, är det ”upp till varje enskilt medlemskapslands egen bestämmanderätt om de vill behandla associerade företag, etablerade inom en medlemsstats territorium, som ett enskilt skattesubjekt, även om de är juridiskt oberoende, förutsatt att de är nära bundna till varandra genom finansiella, ekonomiska och organisatoriska kopplingar”.⁹⁴

Ben Terra säger att inte alla medlemsstater använder denna möjlighet till gruppregistrering. I Sverige finns möjligheten till gruppregistrering, så kallad mervärdesskattegrupp.⁹⁵ Detta gäller endast finansiella företag.⁹⁶

⁹⁰ Ben Terra, s. 335

⁹¹ Ben Terra, s. 997

⁹² Ben Terra, s. 997

⁹³ Ben Terra, s. 1000

⁹⁴ Ben Terra, s. 377

⁹⁵ Mervärdesskattelag (1994:200) 6 a kap

⁹⁶ Mervärdesskattelag (1994:200) 6 a kap 2 §

4 Vad är ett Holdingbolag? Vad är ett skatteparadis och vad är offshorebolag?

Vad är ett holdingbolag? ”Ett holdingbolag är ett bolag vars huvudsakliga kommersiella syfte ligger i ha ett långvarigt intresse i en eller flera juridiskt oberoende företag. Det är en slags praktisk organisation, inte ett juridiskt koncept”.⁹⁷ I ett holdingbolag optimerar man distribuerandet av vinster och samtidigt finansierar man andra företag genom holdingbolaget.⁹⁸ Som jag nämnde i inledningen så kan funktionerna i ett holdingbolag uppfyllas oavsett juridisk form. ”Kvalificerade att utöva holdingfunktioner är aktiebolag, kommanditbolag, stiftelser, trustar, fasta driftställen och privatpersoner”.⁹⁹ Vilket man ska välja beror bl.a. på vilken funktion holdingbolaget ska ha och en rad faktorer.¹⁰⁰ Men ”vanligen dominerar bolag internationella holdingbolagsstrukturer”.¹⁰¹

Holdingbolag kan lokaliseras till stater som betraktas som skatteparadis eller som inte är att betrakta som skatteparadis. Det föreligger en diskussion om vad som skall anses vara ett skatteparadis. Det finns olika definitioner men ett som kan vara vägledande är följande: ”Varje land som av sina drag i sin skattelag (eller avsaknaden därav) attraherar uppmärksamheten av skatteplanerare”. Så som jag uppfattar det, så ses inte Sverige som ett skatteparadis idag. Skatteparadis kännetecknas generellt sett, förutom av skattelättnader, av en lista av kriterier.

Något som kan förvirra är om ett holdingbolag kan kallas för ett offshorebolag. Är det samma sak? Internationella valutafonden definierar offshore som:

1. ”I sin enklaste mening, regler om finansiell service av banker och andra agenter till personer som inte har hemvist i landet ifråga.
2. I sin bredaste betydelse kan ett offshore finanscenter betyda vilket som helst finanscenter där offshore aktiviteter sker. Denna definition skulle inkludera alla större finanscentrum i världen.”¹⁰²

⁹⁷ Eicke s. 37

⁹⁸ Ibid. s. 35

⁹⁹ Eicke s. 38

¹⁰⁰ Ibid. s. 38

¹⁰¹ Ibid s. 39

¹⁰² Offshore Financial Centers IMF Background Paper Prepared by the Monetary and Exchange Affairs Department June 23, 2000, <http://www.imf.org/external/np/mae/osshore/2000/eng/back.htm>, 20 maj 2010 kl 16.20

Vilka länder som anses som offshore finanscenter är olika från bedömare till bedömare. OECD klassificerar t.ex. utifrån sin lista från år 2000, 14 länder som offshore finanscentrum. Men det finns listor från olika institutioner och andra bedömare som rankar 19, 42 respektive 69 länder som offshore finanscentrum.¹⁰³ Såsom Couch uttrycker det: “the concept of ‘offshore’ means different things depending on your point of view”.¹⁰⁴ Man kan uttrycka det kortfattat “it is in the eye of the beholder”. Men för att anses som ett offshore finanscentrum måste ändå vissa kriterier vara uppfyllda.

Som framgår av denna redogörelse så är offshore i princip ett bolag som är etablerat i ett land där ägaren/ägarna inte har hemvist. Dessutom ska det anses vara ett offshore finanscentrum enligt vissa kriterier för att definieras som offshore. Ett holdingbolag kan således anses vara etablerat i ett offshoreland eller onshoreland, men det beror på hur man ser på saken.

¹⁰³ Ibid.

¹⁰⁴ Couch, Malcolm, Cross-Border Tax Cooperation: Why some Approaches Don't Work, Tax Notes International 2007, Vol. 45, s. 240

5 Existerar ett holdingbolagsland som kan anses vara bäst?

Eicke säger att ”i de flesta fall finns det ingen ‘perfekt’ holdingbolagsdestination. Fördelarna och nackdelarna av vilken som helst ... holdingbolagslokalisering beror på från fall till fall”.¹⁰⁵ Europa verkar dock vara det mest populära lokaliseringsoptionen för etableringen av holdingbolag. Romano säger: ”Följande efter förverkligandet av den gemensamma marknaden mellan EU:s medlemsstater, särskilt på grund av implementeringen av moder/dotterbolagsdirektivet och Fusionsdirektivet inom beskattningsområdet, så har etablerandet av holdingbolag i Europa blivit i ökande grad populärt”.¹⁰⁶

Som nämntes i inledningen begränsas detta arbete till holdingbolag som är lokaliserade i EU. Det kommer vidare begränsas till de länder i EU som betraktas enligt undersökningar som de fem mest attraktiva för amerikanska multinationella bolag att etablera holdingbolag av typen finanscentrum.¹⁰⁷ Detta arbete kommer alltså ha ett tydligt mål, att se vad Sverige behöver göra ifall de skulle vilja attrahera just multinationella amerikanska bolags etablering av holdingbolag som finanscentrum.

Det är ingen omöjlig uppgift att forma Sveriges skatteregler på så sätt att landet kan bli populärt för amerikanska investerare. En viktig faktor är då givetvis om Sverige kan uppfylla de skattemässiga krav samt andra icke skattemässiga faktorer i framtiden, som kan göra Sverige konkurrenskraftigt. Vi har sett att t.ex. Irland är ett land som förändrat sitt skattesystem på så sätt att de lockat utländska investerare och nu uppenbarligen är ett av de länder som ses som ett hot i USA angående urholkning av skatteinkomsterna i landet. Irland har blivit ett populärt land för amerikanska bolag att starta holdingbolag i.¹⁰⁸

De fem länder som anses vara mest populära för amerikanska multinationella bolag att etablera finansholdingbolag i enligt en undersökning är Nederländerna, Tyskland, Schweiz, Storbritannien och Luxemburg.¹⁰⁹ Dessa Europeiska länder har totalt 89 % av amerikanska finansholdingbolag. Andra siffror gäller för etablerandet av holdingbolag

¹⁰⁵ Eicke s. 146

¹⁰⁶ Romano, Carlo: Holding company Regimes in Europe: A comparative survey, European Taxation 1999, s. 256

¹⁰⁷ Eicke s. 161

¹⁰⁸ Weiner, Joann M.: U.S. Corporate Tax Reform in the US: All talk, No Action, Tax Notes International 2007, Vol. 47, s. 801

¹⁰⁹ Kessler, W. Eicke, R.: Is Germany a ‘Holding Haven’?, Tax Notes International, 2008, Vol 50, Numb. 8, s. 687-692

som s.k. kompetenscentrum och huvudkontor. Men det ska inte undersökas i denna uppsats.¹¹⁰

Men dessa ”klassiska” holdingbolagslokalisationer möter allvarlig konkurrens från de 10 nya medlemsstaterna i EU. Dessa medlemsstater sänker sina bolagsskatter och företar andra skatteinitiativ för att attrahera utländska investerare. Särskilt framträdande skattemässigt bland dessa anses Cypern vara.¹¹¹ Malta anses också vara ett populärt land för att etablera holdingbolag i, detta trots att Malta dock till synes kan anses ha en hög bolagsskatt om 35 %.¹¹² Den effektiva skattesatsen blir dock lägre. En återbetalning av 6/7 av denna skatt görs till den som sedan tar emot en utdelning från företaget. Således blir den effektiva bolagsskattesatsen för den som tar emot en utdelning från bolaget endast 5 %. En reducering om 5/7 följer vid distribuerandet av vinster som härrör från t.ex. passiva inkomster av räntor och royalties.¹¹³

Vissa holdingbolagsorter är populära för vissa ändamål, såsom t.e.x. Singapore, Hongkong, Bermuda, Cayman Islands, Panama, Jersey och Isle of Man. Dessa länder har konkurrenskraftiga regler för att attrahera investerare av visst slag. De fem länder som ska analyseras i denna uppsats är alltså inte en indikator på att vara mest populära för alla kategorier av investerare. Dock, överhuvudtaget anses i synnerhet Luxemburg, Nederländerna och Schweiz vara ”klassiska” holdingbolagsorter och anses i överlag vara väldigt populära som holdingbolagsdestinationer internationellt sett. Därför kommer denna analys belysa vad Sverige behöver vidta för åtgärder för att hävda sig i den internationella konkurrensen på detta område och i synnerhet locka amerikanska bolag. Sveriges målgrupp är dock inte mindre företag utan i synnerhet större internationella företag och de företag som har mycket handel inom sin koncern. Det är vanligtvis dessa bolag som etablerar sig i skatteparadis.¹¹⁴

¹¹⁰ Eicke s. 161

¹¹¹ Finkenzeller, Martin/Spengel, Christoph: Company Taxation in the New Member States: Impact on Location Decisions by Multinationals, European Taxation 2004, s. 345

¹¹² Malta's Holding Company Regime, Imke Gerdes, Tax Analysts 2010, s. 595

¹¹³ Kesti s. 544.

¹¹⁴ Desai, Mihir A./Foley, C. Fritz/Hines, James R: The demand for tax haven operations, Journal of Public Economics 2006, Vol. 90, s. 513

6 Jämförelse med Sverige som holdingbolagslokalisering – komparativ studie

Nästa steg i detta arbete är att jämföra Sveriges skatteregler som berör ett holdingbolag med skatteregler i andra holdingbolagsländer. Denna studie ska gå till på följande sätt. De skattefaktorer som redogjorts för i avsnittet om Sverige kommer att steg för steg jämföras komparativt land för land.

Målet är att få en överblick över hur Sverige står sig skattemässigt i förhållande till andra populära holdingbolagslokaliseringer. De länder som kommer jämföras med Sverige är som nämnt Nederländerna, Luxemburg, Schweiz, Storbritannien och Tyskland.

Ett användbart verktyg för att få fram den bästa holdingbolagslokaliseringen enligt Eicke är att använda något han kallar ”Balanced Scorecard”. Han säger om detta enligt följande: ”Balanced Scorecard är en s.k. scorekort tabell där alla möjliga lokaliseringer och alla bestämmande faktorer i fallet ifråga listas.”¹¹⁵ Följande procedur kan enligt Eicke rekommenderas:

- ”Identifikation av målet med transaktionen, strukturen, investeringen;
- Lista över faktorer som är relevanta för att uppnå detta mål;
- Väga dessa faktorer genom att tillräkna dem den maximala poäng som kan fås;
- Identifikation av ’knock out’ kännetecken som går emot målet;
- Selektion av länder som kan vara en passande lokalisering för transaktionen;
- Ifrågasättande om ifall ett land triggar ett ’knock out’ kännetecken, och därför måste elimineras från listan;
- Ge poäng till varje faktor och varje land och beskriva i ett par ord anledningen till poängen (om möjligt lista relevanta lagregler)
- Addera poängen
- Tolkning av det slutgiltiga resultatet, särskilt poängskillnaden mellan de högst rankade länderna;

¹¹⁵ Eicke s. 144

- Val av bästa lokalisering¹¹⁶

Redan av denna lista tycker jag det är uppenbart att inte en holdinglokalisering kan vara bäst i alla tänkbara fall. Men målet med denna undersökning är att addera poäng för varje land och se vilka länder som generellt sett får mest poäng. Därefter jämförs detta med Sverige, då Sverige också ges poäng för regler i motsvarande områden. Dessa poäng ges löpande i varje avsnitt, varefter en slutlig jämförelse och diskussion företas om resultatet.

6.1 Mottagna utdelningar

Det som är vanligast och som är det viktigaste kännetecknet i holdingbolagslokaliseringer i Europa är en skattebefrielseregel för mottagna utdelningar, s.k. ”participation exemption regime”. I de flesta fall ges 100 % skattebefrielse, i andra fall 95 %.¹¹⁷ I vissa länder krävs också en minimum holdingperiod och andra minimum holdingbolagskrav.¹¹⁸

6.1.1 Nederländerna

100 % Skattebefrielse ges på mottagna utdelningar, valutavinster och kapitalvinster under en ”participation exemption regime”. Krav på innehav av minst 5 % av det utländska bolagets kapital föreligger. Det räcker dock med att holdingbolaget istället för kapital innehar 5 % av rösterna i det utländska dotterbolaget. Men då ska detta dotterbolag vara etablerat i en EU medlemsstat som Nederländerna har ett skatteavtal med som stadgar en reduktion av källskatten på utdelningar på basis av just dessa röstandelar. Särskilda krav måste vidare vara uppfyllda för att dotterbolaget inte skall anses lågbeskattat. Någon minsta innehavstid föreligger inte.¹¹⁹

6.1.2 Luxemburg

100 % skattebefrielse ges i Luxemburg på mottagna utdelningar under förutsättning att moderbolaget är antingen ett bolag med hemvist i Luxemburg eller ett Luxemburgskt fast driftställe och dotterbolaget är ett bolag med hemvist i Luxemburg eller en entitet som täcks av moder/dotterbolagsdirektivet eller ett dotterbolag som inte har hemvist i Luxemburg men som har en bolagsskatt på minst 10,5 % i sin hemviststat. Moderbolaget måste vidare ha ägt 10 % av andelarna direkt eller indirekt eller en kapitalandel med ett värde av 1,2 miljoner Euro under en

¹¹⁶ Eicke s. 144 f.

¹¹⁷ Finnerty s. 94

¹¹⁸ Eicke s. 191

¹¹⁹ Kesti s. 596, Eicke s. 192

sammanhängande period av 12 månader. Andelarna kan dock hållas under en kortare period om moderbolaget förbinder sig att hålla andelarna minst 12 månader.¹²⁰

Om moderbolaget äger en kapitalandel om minst 1,2 miljoner EURO i dotterbolaget och det i jämförelse med att äga 10 % av dotterbolagets kapital, det förstnämnda skulle innebära att äga mycket mindre kapital än vad dessa 10 % annars hade inneburit, så ser man här att denna regel gynnar stora bolag. En annan regel som är fördelaktig är att man i princip kan slippa innehavstiden på 12 månader om moderbolaget gör en utfästelse att hålla andelarna i dotterbolaget minst 12 månader.

6.1.3 Schweiz

Schweiz skattesystem vid mottagna utdelningar kan vid en första anblick te sig avancerade. Men det är de egentligen inte. I Schweiz får moderbolaget skattebefrielse på hela den mottagna utdelningen. Dock, 5 % av värdet på de totala utdelningarna dras av för administrativa kostnader. Om dessa kostnader är lägre dras dock en lägre summa av. För att ta del av dessa förmånliga regler ska moderbolaget äga minst 10 % av kapitalet i det utdelande bolaget eller att värdet av andelarna är minst 1 miljon CHF¹²¹.

Det som skiljer Schweiz från de övriga länderna i denna redogörelse är hur denna skattebefrielse räknas ut. Den mottagna utdelningen är inkluderat i moderbolagets beskattningsbara inkomster. Men bolagsskatten på de totala nettoinkomsterna (som ju inkluderar inkomsterna från utdelningen) är reducerad med en andel som är lika med proportionerna mellan utdelningsinkomsten delat med de totala inkomsterna.¹²² Om t.ex bolagsskatten skulle ha varit 30 % och utdelningsinkomsterna utgjort 2/5 av de totala inkomsterna så skulle bolagsskatten på de totala inkomsterna minska till 20 %. Holdingbolag i Schweiz och dess tillgångar i form av ägarskap i andra bolag måste dock i de flesta s.k. kantonerna¹²³ uppta minst 2/3 av holdingbolagets totala tillgångar för att inte träffas av skatt i dessa kantonerna.¹²⁴

¹²⁰ Kesti s. 510

¹²¹ Eicke s. 206. Dessa siffror gäller den s.k. tax reform 2. <http://www.valutor.se/CHF>, 10 juli 2010 kl. 22.00, CHF betyder Schweiziska francs

¹²² Eicke s. 206. Förklaring av figur, beräkningsmodell.

¹²³ Saob, Svenska Akademiens ordbok på nätet, <http://g3.spraakdata.gu.se/saob/>, senast uppdaterad 20 maj 2008. Kanton - var särskild av de olika staterna i den schweiziska förbundsrepubliken.

¹²⁴ Kesti s. 799

6.1.4 Tyskland

Oavsett om aktieägaren är Tysk medborgare eller utländsk, och oavsett innehavstid eller hur stor andel aktieägaren har i bolaget i Tyskland är 100 % av aktierna skattebefriade vid mottagna utdelningar. Men 5 % av de utdelningar aktieägaren mottar betraktas som något som kallas icke-avdragsgilla företagskostnader. Dessa 5 % är inkomstskattepliktiga. Effektiv skatt blir därför 2 %.

Den skattebefrielse som erhålls i Tyskland är dock inte tillämplig om holdingbolaget anses vara ett finansbolag och ägandet av aktierna bara är till för kortsiktig vinst. Enligt Eicke ska detta enligt ett uttalande från skattemyndigheterna tolkas brett till den grad att rena holdingbolag utan operativ verksamhet löper risken att inte kunna ta del av skattebefrielse på mottagna utdelningar.¹²⁵

Varje företag i Tyskland är också skyldig att betala en s.k. handelsskatt. Handelsskatt är en lokal skatt i Tyskland och tas ut årligen.¹²⁶ Även om en utdelning är skattebefriad från bolagsskatt ska handelsskatten betalas. Om vissa förutsättningar uppfylls kan dock 95 % av utdelningen skattebefrias från denna skatt. 5 % kommer alltså att ingå i skattebasen för handelsskatt vilket leder till en effektiv skatt på 0,83 %.¹²⁷

6.1.5 Storbritannien

Ett bolag med hemvist i Storbritannien som tar emot utdelningar från ett annat bolag med hemvist i samma land är skattebefriad. Mottagna utdelningar från utländska dotterbolag är föremål för ett system som kallas credit imputation system.¹²⁸

Detta system fungerar på så sätt att utländsk skatt som ålagts utdelningen får dras av i Storbritannien när Storbritanniens skatt på utdelningen ska betalas.¹²⁹ Avräkning kan göras med maximalt upp till 30 %, som är Storbritanniens huvudsakliga skattesats enligt Eicke. Om den utländska skatten är över 30 % så skapas överbliven skatteavräkning. Nuvarande skattelag i Storbritannien har då ett system som kallas "onshore pooling" för att balansera dessa överblivna skatteavräkningar.¹³⁰

¹²⁵ Kesti s. 281 och s. 283. Eicke s. 200

¹²⁶ http://www.steuerliches-info-center.de/en/003_menu_links/002_IST/012_Infoblaetter/013_Infoblatt_Gewerbesteuer-GB.pdf, Information sheet- trade tax, Federal Central Tax Office, 21 maj 2010 kl. 16.00

¹²⁷ Eicke s. 201 f

¹²⁸ Ibid. s. 203, Kesti s. 875 f.

¹²⁹ Kesti s. 875 f.

¹³⁰ Eicke s. 203

Oavsett om Storbritannien har s.k. "onshore pooling", så innebär credit imputation systemet att Storbritannien, beroende på den utländska källskatten och avdraget därmed, tar ut upp till 30 % skatt på mottagna utdelningar, till skillnad från övriga länder i denna redogörelse som har "participation exemption regime", skattebefrielse under gynnsamma förutsättningar.

6.1.6 Jämförelse med Sverige

Nederländerna och Luxemburg har båda 100 % skattebefrielse vid mottagna utdelningar. I Tyskland gäller dock att 5 % av de mottagna utdelningarna beskattas och i Schweiz att 5 % dras av som administrativa kostnader, med möjlighet till mindre avdrag under vissa förutsättningar. Storbritannien har ett credit system vilket betyder att inhemsk skatt om 30 % betalas på hela den mottagna utdelningen med möjlighet till avräkning av den utländska skatt som betalats på denna utdelning. I Sverige är mottagna utdelningar fria från källskatt under vissa förutsättningar. Kapitalandel om 10 % i det utdelande bolaget krävs samt andra villkor.

Vad gäller skattebefrielse vid mottagna utdelningar bortsett från innehavstid och övriga villkor har således Nederländerna och Luxemburg gynnsammast regler. Storbritannien ligger sämst till i detta avseende, de har ett direkt oförmånligt system vid mottagna utdelningar.

Vad gäller innehavstiden så har Nederländerna ingen minsta innehavstid. Någon innehavstid i Tyskland föreligger inte förutom krav på att ägandet av aktierna i holdingbolaget inte ska vara till för kortsiktig vinst och holdingbolaget skall anses vara ett finansbolag. Schweiz och Storbritannien har inte regler om minsta innehavstid. Luxemburg har sådana regler men andelarna kan hållas en kortare period än 12 månader om moderbolaget förbinder sig därtill.

Sammanfattningsvis kan man säga att vad gäller innehavstid är Nederländerna, Schweiz och Storbritannien förmånligast. Tyskland och Luxemburg är här sämre då de har innehavstid av olika slag.

Vad gäller övriga minimum holdingbolagskrav så har Nederländerna krav på 5 % av det utländska bolagets kapital, under vissa förutsättningar 5 % av rösterna. I Tyskland har man istället en s.k. handelsskatt, några regler om minimum innehav av kapital eller röster föreligger inte. I Schweiz ska 10 % av kapitalet ägas i det utdelande bolaget eller till ett värde av 1 miljon CHF. Storbritannien har inte villkor om ägande av kapital eller röster. I Luxemburg gäller ägande av 10,5 % av kapitalet i det utländska bolaget eller en kapitalandel till ett värde av 1,2 miljoner Euro.

Sammanfattningsvis så har Nederländerna lägst krav avseende minimum holdingbolagskrav. Fråga är om Tysklands under vissa förutsättningar relativt låga handelsskatt skall anses vara mest fördelaktigt jämsides med Nederländerna i förhållande till övriga länder. Det kan inte anses jämförligt för i Nederländerna slipper du skatt om du uppfyller förutsättningarna medan du i Tyskland oavsett vad får betala en handelsskatt på utdelningen. Schweiz och Luxemburg kan anses jämförbara i detta område.

6.1.6.1 Scorekort tabell

- 100 % skattebefrielse 15 poäng - Nederländerna, Luxemburg och Sverige
- 100 % skattebefrielse men avdrag för administrativa kostnader 10 poäng – Schweiz
- 100 % skattebefrielse men beskattning på 5 % av kapitalet 10 poäng – Tyskland
- Credit system minus 15 poäng – Storbritannien
- Avsaknad av innehavstid eller dylika regler 5 poäng - Nederländerna, Schweiz och Storbritannien
- Innehavstid 0 poäng – Tyskland och Luxemburg
- 5 % minimum holdingbolagskrav 15 poäng – Nederländerna
- 10 % minimum holdingbolagskrav 10 poäng – Schweiz, Luxemburg och Sverige
- Låg handelsskatt under vissa förutsättningar 5 poäng – Tyskland
- Inga minimum holdingbolagskrav 20 poäng – Storbritannien

6.1.6.2 Motivering val av poäng

Total skattebefrielse är åtråvärt och ju färre begränsningar på denna skattebefrielse ju högre poäng. Credit system såsom Storbritanniens är en stor nackdel, därav minuspoäng. Ju förmånligare innehavstid och övriga innehavsvillkor är ju högre poäng. När poängen sätts utgår de alla från en skala på max 15 poäng. Dock vissa särskilt positiva kännetecken i en stats skattelagstiftning har jag gett 20 poäng. Om systemet är till nackdel ges det minuspoäng. Är det ett särskilt viktigt område såsom utdelningar, så kan

minuspoäng, som i det här fallet, nedstiga till minus 15. Det anser jag personligen vara rimligt.

6.1.6.3 Totala poäng

Totalt Nederländerna: $15 + 5 + 15 = 35$

Totalt Luxemburg: $15 + 10 = 25$

Totalt Schweiz: $10 + 5 + 10 = 25$

Totalt Tyskland: $10 + 5 = 15$

Totalt Storbritannien: $5 + 20 - 15 = 10$ poäng

Totalt Sverige: $15 + 10 = 25$ poäng

Poängsättningen beror i och för sig också på hur man värderar de olika faktorerna, vad som är viktigt för ett företag. Är t.ex. innehavstiden viktig eller minimum holdingkrav?

Nederländerna är bäst avseende mottagna utdelningar med den poäng de fått i denna undersökning. Sverige ligger direkt efter Nederländerna. Sverige ligger således väl i konkurrensen avseende mottagna utdelningar.

6.2 Källskatt på betalda utdelningar, räntor och royalties

En väldigt viktig faktor vid holdingbolagslokalisering är avsaknad av källskatt på betalda utdelningar, räntor och royalties. Inom EU kan företag eliminera källskatt på betalda utdelningar om moder/dotterbolagsdirektivet är tillämpligt och på räntor och royalties om ränte/royaltydirektivet är tillämpligt.¹³¹ I övrigt gäller generellt att i de flesta fall eliminerar faktiskt EU ländernas dubbelbeskattningsavtal skattesatserna på betalda utdelningar till 5 %. Räntor och royalties beskattas ofta med 10 %.¹³²

6.2.1 Nederländerna

Nederländerna har ingen källskatt på räntor och royalties. Källskatten på betalda utdelningar är 15 % med möjlighet till undantag från källskatt om förutsättningarna i moder/dotterbolagsdirektivet uppfylls.¹³³ Skatteavtalen har även lägre källskatt på betalda utdelningar till de flesta länder. Dock är

¹³¹ Ibid. s. 220

¹³² Finnerty s. 100

¹³³ Eicke s. 221

källskatten på räntor och royalties i vissa fall högre enligt Nederländernas ingångna skatteavtal.¹³⁴

6.2.2 Luxemburg

Luxemburg tar ut 15 % källskatt på betalda utdelningar.¹³⁵ Dock kan källskatt undantas under Luxemburgs regler om skattebefrielse vid mottagna utdelningar, under moder/dotterbolagsdirektivet, likvidering av det utdelande bolaget¹³⁶ samt ett par andra alternativ¹³⁷. Luxemburg tar inte ut källskatt på royalties och räntor.

6.2.3 Schweiz

Schweiz tar ut en källskatt på betalda utdelningar på 35 %, såvida inte en lägre skattesats framgår av ett skatteavtal.¹³⁸ Likaså gäller samma villkor på vissa typer av räntor. Schweiz tar dock inte ut källskatt på betalda royalties. Schweiz som inte är med i EU är dock tvungen att implementera likartade regler som finns i moder/dotterbolagsdirektivet och ränte/royaltydirektivet. Detta följer av ett avtal mellan Schweiz och EU.¹³⁹ Schweiz har därför skattebefrielse på betalda utdelningar där moderbolaget har 25 % av kapitalet i dotterbolaget i minst 2 år. Samma gäller för räntor där bolagen som är involverade ska ha ett ägarskap av 25 % av det andra bolagets kapital under minst 2 år. Andra villkor framgår i denna överenskommelse.¹⁴⁰ I många fall föreskriver dock Schweiz skatteavtal villkor som är mer förmånliga än vad som följer av avtalet mellan Schweiz och EU avseende utdelningar, räntor och royalties.¹⁴¹

6.2.4 Tyskland

Betalda utdelningar är i Tyskland föremål för en källskatt på 25 % (26,83 % inklusive s.k. solidarity surcharge¹⁴²). Betalda utdelningar till utlandet kan dock sättas ned eller reduceras under ett skatteavtal eller sättas ned helt om förutsättningarna i moder/dotterbolagsdirektivet är uppfyllda.¹⁴³ Tyskland har källskatt på vissa räntor med en räntesats på totalt 26,83 %.

¹³⁴ Kesti s. 598 f

¹³⁵ Kesti s. 510 och s. 512

¹³⁶ Ibid., s. 222

¹³⁷ Ibid. s. 222

¹³⁸ Kesti s. 792

¹³⁹ L 385/30, 29.12.2004, Avtal mellan Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om åtgärder likvärdiga med dem som föreskrivs i rådets direktiv 2003/48/EG om beskattning av inkomster från sparande i form av räntebetalningar

¹⁴⁰ Kesti s. 792

¹⁴¹ Eicke s. 228

¹⁴² Norstedts stora Engelsk-Svenska ordbok, tredje uppl., Norstedts ordbok HB, 2000, Solidarity surcharge – en slags tilläggsavgift

¹⁴³ Kesti s. 279 och s. 283

Räntebetalningar till utlandet är dock generellt inte föremål för källskatt. Vissa räntebetalningar till utlandet är dock föremål för källskatt och då med en total skattesats på 26,83 %. Om förutsättningarna i Ränste/Royaltydirektivet är uppfyllda är dock räntebetalningar helt skattefria. Royaltybetalningar till de som har hemvist i Tyskland är inte föremål för källskatt. Royaltybetalningar till utlandet är föremål för en skatt på 15,83 % såvida inte förutsättningarna i Ränste/Royaltydirektivet uppfylls.¹⁴⁴

6.2.5 Storbritannien

I Storbritannien är det ingen källskatt på utdelningar.¹⁴⁵ Men i hälften av Storbritanniens skatteavtal finns ett s.k. credit imputation system som kan leda upp till 15 % källskatt.¹⁴⁶ Det är ingen källskatt på räntebetalningar inom landet men dock 20 % källskatt på räntebetalningar till ett utländskt företag.¹⁴⁷ Vissa skatteavtal reducerar dock källskatten till mellan 0 och 15 %.¹⁴⁸ Vidare är räntebetalningar till utlandet undantaget från beskattning om förutsättningarna i ränste/royaltydirektivet är uppfyllda. Royaltybetalningar inom landet är skattefria men föremål för en källskatt på 22 % på räntebetalningar utom landet,¹⁴⁹ såvida inte ett skatteavtal ger mer gynnsam skatt eller moder/dotterbolagsdirektivet är tillämpligt.¹⁵⁰

6.2.6 Jämförelse med Sverige

Nederländerna och Luxemburg har som huvudregel 15 % källskatt vid betalda utdelningar. Tyskland har 25 % och Schweiz 35 % som huvudregel. Men detta kan elimineras eller sättas ned om moder/dotterbolagsdirektivet är uppfyllt eller skatteavtal är tillämpligt. Alla dessa länder har alltså regler om nedsättning av källskatten under vissa förutsättningar. Storbritannien har inte källskatt men i hälften av deras skatteavtal har de ett credit system som leder till källskatt. Sverige har alternativa förutsättningar för att uppnå skattebefrielse på utbetalningar av utdelningar, en av dessa alternativa förutsättningar är minst 10 % av rösterna.

Jag anser att Sverige står sig väl i konkurrensen med de andra staterna i detta område då Sverige liksom de andra staterna tillämpar moder/dotterbolagsdirektivet och har ett brett skatteavtalsnätverk där källskatt på betalda utdelningar i ett enskilt fall kan vara nedsatt. Sveriges kupongskatt är dock 30 %, vilket kan ses som en nackdel

¹⁴⁴ Ibid.

¹⁴⁵ Kesti s. 872 och s. 877

¹⁴⁶ Eicke s. 226

¹⁴⁷ Eicke s. 227

¹⁴⁸ Eicke s. 227

¹⁴⁹ Kesti s. 877

¹⁵⁰ Eicke s. 227

skattekonkurrensmässigt.¹⁵¹

Nederländerna och Luxemburg tar inte ut källskatt på räntor och royalties. Tyskland har höga källskatter på vissa räntor, 26,83 %, men även på royaltybetalningar till utlandet, 15,83% såvida inte vissa förutsättningar uppfylls. Schweiz har som huvudregel höga källskatter på vissa räntor, 35 %, med undantag. Schweiz har dock inte källskatt på betalda royalties. Storbritannien har höga källskatter till utlandet på räntor och royalties, 20 respektive 22 %, med undantag under vissa förutsättningar. Sverige har inte källskatt på räntor och i princip inte källskatt på royalties vilket gör att Sverige står sig väl i konkurrensen med de övriga staterna i denna del.

6.2.6.1 Scorekort tabell

- Huvudregel under 20 % källskatt vid betalda utdelningar 15 poäng – Nederländerna och Luxemburg
- Huvudregel under 30 % källskatt vid betalda utdelningar 10 poäng – Tyskland
- Huvudregel under 40 % källskatt vid betalda utdelningar 5 poäng - Schweiz
- Huvudregel källskattebefrielse på betalda utdelningar 10 poäng – Storbritannien
- Källskattebefrielse på betalda utdelningar under vissa villkor 20 poäng – Sverige
- Ingen källskatt på räntor 15 poäng – Nederländerna, Luxemburg och Sverige
- Ingen källskatt på royalties 15 poäng – Nederländerna, Luxemburg, Schweiz
- I princip inte källskatt på royalties 15 poäng – Sverige
- Huvudregel hög källskatt på vissa räntebetalningar till utlandet 5 poäng – Tyskland
- Huvudregel hög källskatt på vissa royaltybetalningar till utlandet 5 poäng Tyskland
- Huvudregel medelhöga källskatter på ränte/royaltybetalningar till utlandet 10 + 10 poäng - Storbritannien
- Huvudregel hög källskatt på räntor generellt 5 poäng – Schweiz

¹⁵¹ 5 § Kupongskattelag (1970:624)

6.2.6.2 Motivering val av poäng

Jag utgår ifrån att det landet i denna jämförelse som har det förmånligaste systemet för betalda utdelningar får högst poäng, varefter fem mindre poäng sätts för det system som har det näst förmånligaste. Vad gäller poänggivning på räntor ska kommenteras att när det skrivs ”huvudregel” så innebär det givetvis att det finns undantag. Därför får dessa regler en lägre poäng. Dessutom får huvudregeln hög källskatt givetvis lägre poäng än det jag anser vara medelhög källskatt.

6.2.6.3 Totala poäng

Nederländerna: $15 + 15 + 15 = 45$

Luxemburg: $15 + 15 + 15 = 45$

Schweiz: $5 + 15 + 5 = 25$

Tyskland: $10 + 5 + 5 = 20$

Storbritannien: $10 + 10 + 10 = 30$

Sverige: $20 + 15 = 35$

Nederländerna var således bäst i denna undersökning och Tyskland var sämst. Sverige kommer återigen direkt efter Nederländerna och Luxemburg i ranking vilket är väldigt bra.

6.3 Beskattning av kapitalvinster

Ett vanligt kännetecken av ett Europeiskt land är skattebefrielse för kapitalvinster. I de flesta fall är kapitalvinster skattebefriade eller delvis skattebefriade och i de flesta fall är förutsättningarna att det krävs en viss grad av ägande och/eller en minimum holdingperiod.¹⁵²

6.3.1 Nederländerna

Kapitalvinster skattebefrias i Nederländerna om bolaget som innehar aktierna innehar 5 % av aktierna i det andra bolaget. Ingen minsta innehavstid föreligger. Villkoren är samma som om ett bolag i Nederländerna skulle ta emot en utdelning, se ovan.¹⁵³ Om dessa villkor inte uppfylls betraktas och beskattas kapitalvinster i Nederländerna som vanlig inkomst.

¹⁵² Finnerty s. 96 f.

¹⁵³ Kesti s. 593

6.3.2 Luxemburg

Kapitalvinster vid försäljning av tillgångar i Luxemburg ingår i beskattningsbar inkomst. Dock skattebefrias försäljningen av aktier om vissa villkor är uppfyllda. Villkoren är samma som vid en skattebefrielse vid mottagna utdelningar i Luxemburg, med skillnaden att minimum köpeskilling för aktierna skall vara 6 miljoner EURO.¹⁵⁴ Enligt Eicke kan dock även denna skattebefrielse undantas under vissa förutsättningar, genom en regel som kallas ”recapture rule”.¹⁵⁵

6.3.3 Schweiz

Samma regler som vid skattebefrielse vid mottagna utdelningar används vid kapitalvinster i Schweiz.¹⁵⁶

6.3.4 Tyskland

Kapitalvinsten vid försäljning av aktier i ett bolag som har hemvist i Tyskland eller utanför Tyskland undantas från beskattning, med undantag i en viss situation och vissa branscher. 5 % av kapitalvinsten betraktas som icke-avdragsgill företagskostnad och ska beskattas. Vid kapitalvinst som följer av försäljningen av vissa andra tillgångar gäller särskilda regler.¹⁵⁷

6.3.5 Storbritannien

Storbritanniens regler om kapitalvinster är komplicerade och Storbritannien har en rad villkor för att ett företag ska uppnå skattebefrielse. Det säljande bolaget ska vara antingen ett rörelsedrivande företag eller en s.k. medlem i en kvalificerad grupp av företag. Detta rörelsedrivande företag ska utföra väsentlig handel, vilket innebär minst 20 %. Om handel ska anses vara väsentlig avgörs utifrån en rad kriterier. Dessutom ställs vissa villkor på det sålda dotterbolaget. Vidare skall bolaget äga minst 10 % av aktierna under ett år. Flera skatteflyktsregler utesluter dessutom skattebefrielsen.¹⁵⁸

6.3.6 Jämförelse med Sverige

I Nederländerna gäller 5 % innehav för skattebefrielse vid kapitalvinster, i Luxemburg 10 % med vissa undantag, i Tyskland finns inget minsta innehav, i Schweiz gäller 10 % innehav med visst undantag. Storbritannien

¹⁵⁴ Kesti s. 506 och s. 510

¹⁵⁵ Eicke s. 213

¹⁵⁶ Kesti s. 791

¹⁵⁷ Kesti s. 278

¹⁵⁸ Eicke s. 215 f

har många villkor för att man ska få rätt till skattebefrielse vid kapitalvinst. Kapitalvinster i Sverige är skattefria om de är näringsbetingade.¹⁵⁹ I dessa regler ingår en alternativ förutsättning om ett ägarkrav på 10 % av rösterna i det ägda företaget.¹⁶⁰ Alternativ om att uppfylla istället någon av de två andra alternativa förutsättningarna i inkomstskattelagen för att uppnå skattefrihet finns.¹⁶¹ Sveriges regler på denna punkt står sig således väl gentemot de andra länderna i denna undersökning.

6.3.6.1 Scorekort tabell

- Inga regler om minsta innehav 15 poäng – Tyskland
- 5 % minsta innehav 10 poäng – Nederländerna
- Huvudregel 10 % minsta innehav 5 poäng – Schweiz och Luxemburg
- Alternativa villkor, en av dem 10 % innehav av röster, s.k. näringsbetingat innehav av andelar 10 poäng – Sverige
- Snäva bestämmelser för vem som ska få skattebefrielse minus 10 poäng – Storbritannien
- Regler om innehavstid minus 5 poäng - Sverige

6.3.6.2 Motivering val av poäng

I Sverige behöver något av tre alternativ uppräknade i 24 kap 14 § IL uppfyllas för att man i Sverige ska få skattefrihet från kapitalvinstbeskattning. Alternativet kan i det enskilda fallet vara mer gynnsamt. Därför får Sverige en högre poäng än Luxemburg och Schweiz.

I övrigt gäller att det land som har bäst regler får 15 poäng, varefter det näst bästa får 5 poäng mindre och så vidare.

6.3.6.3 Totala poäng

Nederländerna: 10 poäng

Luxemburg: 5 poäng

Schweiz: 5 poäng

Tyskland: 15 poäng

Storbritannien: minus 10 poäng

¹⁵⁹ 24 och 25 kap IL.

¹⁶⁰ 24 kap 14 § IL

¹⁶¹ 24 kap 14 § p. 1 och 3

Sverige: 10 minus 5 = 5 poäng

Angående kapitalvinstregler var således Tyskland bäst i denna undersökning och Storbritannien sämst.

6.4 Avdragsmöjligheter för kostnader, värdeminskning enligt nuvärdet, vanliga förluster och kapitalförlust

Eicke säger följande: ”Drivandet av ett holdingbolag medför utgifter såsom managementkostnader och räntekostnader för lån som bolaget tagit för att finansiera sin verksamhet, grupp- eller dotterbolag. En bra holdinglokalisering ger möjlighet till avdrag för dessa utgifter, även om holdingbolagets vinster samtidigt är skattebefriade.”¹⁶²

6.4.1 Nederländerna

Avdragsmöjligheter för kostnader. Kostnader som är direkt eller nära förbundna med bolaget är avdragsgilla. Räntor på s.k. bona fide lån är avdragsgilla med underkapitaliseringsregler som begränsning och s.k. ”Group Interest Box”. Royalties är i princip avdragsgilla, men det finns undantag. Kostnader för köp eller försäljning av ett inhemskt eller utländskt bolag som kvalificerar sig för skattefrihet är inte avdragsgillt. Löner till direktör och till s.k. supervisory board¹⁶³ är avdragsgilla, med vissa restriktioner.

Värdeminskning enligt nuvärdet. Värdeminskning är obligatorisk med undantag för vissa särskilda tillgångar där värdeminskning i vissa fall är helt fritt och i andra fall kan undantas från den obligatoriska värdeminskningen under vissa förutsättningar.¹⁶⁴

Vanliga förluster. Förluster kan föras tillbaka för att dras av mot vinster det föregående året och kan föras framåt i 9 år.

Kapitalförluster. Förluster från likvideringen av ett utländskt dotterbolag är avdragsgillt i det fallet aktieägandet överskrider 25 %.¹⁶⁵ På företag där man har ett väsentligt inflytande i där skattefrihet ges vid försäljning av aktier är kapitalförluster dock inte avdragsgilla. Kapitalförluster i bolag som likvideras är dock avdragsgillt, med undantag om det likviderade bolaget är utomlands där ägoandel av 25 % av aktierna krävs.¹⁶⁶

¹⁶² Eicke s. 232

¹⁶³ Engelska ordboken FAR SRS Förlag, 2007, s. 492, Supervisory board: ”Övervakande organ i den dualistiska modellen för bolagsstyrning”

¹⁶⁴ Kesti s. 592 och s. 594

¹⁶⁵ Eicke s. 235

¹⁶⁶ Ibid. s. 593

6.4.2 Luxemburg

Avdragsmöjligheter för kostnader. Kostnader som uteslutande företaget ådragit sig är avdragsgilla. Detta innefattar bl.a. att royalties är avdragsgilla och räntor till den grad de inte härrör från skattebefriad inkomst. Bl.a. styrelsearvoden och bolagsskatt, förmögenhetsskatt och kommunalskatt är inte avdragsgilla. Kostnader som kan knytas an till skattebefriade inkomster är inte avdragsgilla.¹⁶⁷ Detta omfattar t.ex. utdelningsinkomster och kapitalvinstinkomster.¹⁶⁸

Värdeminskning enligt nuvärdet. Värdeminskning av tillgångar är obligatoriskt. Fastigheter, ägoandelar i andra företags aktiekapital och inventarier är inte föremål för värdeminskning.

Vanliga förluster. Förluster kan föras framåt obegränsat. Förluster kan inte föras bakåt i tiden.

Kapitalförluster. En kapitalförlust från försäljningen av företagets egendomar är avdragsgill. Kapitalförlust på fast egendom är också avdragsgillt, men detta har undantag beroende på om kapitalförlusten är föremål för endera av två system.¹⁶⁹

6.4.3 Schweiz

Avdragsmöjligheter för kostnader. Alla kostnader som är nödvändiga för bruttovinsten i bolaget är avdragsgilla. Alla direkta skatter, utländska skatter som inte är föremål för s.k. unilaterell lättnad eller reducering genom skatteavtal och indirekta skatter, är avdragsgilla. Räntor på lån är avdragsgilla, med undantag av vissa räntor på lån som har vissa villkor för att bli avdragsgilla och räntor som kvalificerar sig som s.k. equity. Royalties är avdragsgilla till viss utsträckning. Betalda utdelningar är inte avdragsgilla.¹⁷⁰

Värdeminskning enligt nuvärdet. Värdeminskning måste vara i linje med vanlig affärspraxis. Officiella procentsatser är inte obligatoriska.

Vanliga förluster och kapitalförluster. Förluster kan föras framåt 7 år. Förluster får inte föras bakåt.¹⁷¹ Undantag gäller dock i kanton Thurgau.¹⁷² Förluster från en utländsk filial kan dras av mot vinsten i ett Schweiziskt

¹⁶⁷ Kesti s. 505

¹⁶⁸ Eicke s. 236

¹⁶⁹ Ibid. s. 243

¹⁷⁰ Kesti s. 789

¹⁷¹ Kesti s. 790

¹⁷² Eicke s. 243

bolag, men om denna filial genererar vinst de kommande 7 åren, kommer dessa förluster att bli föremål för bolagsskatt.¹⁷³

6.4.4 Tyskland

Avdragsmöjligheter för kostnader. Företagets omkostnader är avdragsgilla. Betalda utdelningar är inte avdragsgilla. Räntor och royalties är avdragsgilla.¹⁷⁴ Räntor är inte avdragsgilla om de är i förbindelse med skattefri inkomst eller underkapitaliseringsreglerna gäller.¹⁷⁵ Särskilda restriktioner avseende företagsomkostnader föreligger avseende avdrag. Hälften av avgiften betald till företagets s.k. supervisory board är inte avdragsgill. Lön till direktör är i princip avdragsgillt. Donationer är avdragsgilla upp till viss procent.

Värdeminskning enligt nuvärdet. Värdeminskning på tillgångar är obligatoriskt. Avdrag för värdeminskning på mark tillåts inte. Särskilda procentsatser framgår för s.k. ”buildings of accomodation”.

Vanliga förluster. Förluster upp till 511 500 EURO kan föras tillbaka till det föregående året. Förluster kan föras framåt obegränsat men får bara lov att täcka den första miljonen EURO i nettoinkomst i ett visst år. Återstående förluster kan sättas av mot 60 % av de förluster som överstiger denna begränsning på 1 miljon EURO.¹⁷⁶ Förluster som är förbundna med värdeminskningen kan inte beaktas såvida inte holdingbolaget är ansedd att vara ett holdingbolag enligt tysk rätt.¹⁷⁷

Kapitalförluster. Kapitalförluster från försäljningen av aktier i utländska bolag eller bolag med hemvist i Tyskland eller kapitalförluster vid likvideringen eller den s.k. kapital reduktionen i sådana bolag får inte dras av.¹⁷⁸

6.4.5 Storbritannien

Avdragsmöjligheter för kostnader. Kostnader är generellt avdragsgilla. Betalda utdelningar är inte avdragsgilla. Räntor och royalties är avdragsgilla. Särskilda kategorier av egendomar är avdragsgilla respektive icke avdragsgilla.¹⁷⁹ Särskilt att nämna är att finansieringskostnader bundna till drivandet av ett bolag är avdragsgilla.¹⁸⁰

¹⁷³ Ibid. s. 243

¹⁷⁴ Kesti s. 277 och s. 279

¹⁷⁵ Eicke s. 240

¹⁷⁶ Kesti s. 279

¹⁷⁷ Eicke s. 240 f

¹⁷⁸ Kesti s. 279

¹⁷⁹ Kesti s. 872

¹⁸⁰ Eicke s. 241

Värdeminskning enligt nuvärdet. Generellt ges inte avdrag på värdeminskningar. Istället ges s.k. capital allowance.¹⁸¹

Vanliga förluster. Rörelseförluster kan föras tillbaka 1 år och framåt obegränsat. Slutliga förluster kan dock föras tillbaka 3 år och dras av mot vinster av vilket som helst slag. Där är dock begränsningar på att bära förluster bakåt och framåt när en väsentlig förändring skett i ägarskapet av företaget.

Kapitalförluster. Kapitalförluster dras av mot kapitalvinster samma period. Nettoförluster kan dras av mot kapitalvinster kommande år.¹⁸² Om skattefrihet vid s.k. väsentligt ägande är tillämpligt, kan kapitalförluster inte dras av.¹⁸³

6.4.6 Jämförelse med Sverige

I Nederländerna är räntor på s.k. bona fide lån och royaltybetalningar i princip avdragsgilla. Vanliga förluster kan föras framåt i 9 år och bakåt föregående året. Kapitalförluster är under vissa förutsättningar avdragsgillt. I Schweiz är skatter under vissa förutsättningar avdragsgilla. I Schweiz är räntor och lån avdragsgilla, dock med undantag. Vidare är royalties avdragsgilla till viss utsträckning. I Schweiz får förluster föras framåt 7 år men ej bakåt.

I Luxemburg är royalties avdragsgilla och likaså räntor i viss utsträckning. Förluster kan föras framåt obegränsat, men ej bakåt. Vissa kapitalförluster är avdragsgilla. I Tyskland är räntor avdragsgilla men med undantag. Royalties är i Tyskland avdragsgilla och förluster upp till viss summa kan föras tillbaka till föregående året. Förluster kan föras framåt obegränsat men med begränsning på beloppen. I Tyskland föreligger ej avdrag för kapitalförluster i något fall vid försäljningen av aktier i utländska bolag. I Storbritannien är räntor och royalties avdragsgilla. Handelsförluster kan föras bakåt 1 år och framåt obegränsat.

Underskott enligt svensk inkomstskattelag från föregående år får föras fram till närmast följande beskattningsår och dras av det året med vissa begränsningar.¹⁸⁴ Kapitalförluster är inte avdragsgilla vid avyttring av näringsbetingade andelar.¹⁸⁵ Räntor i Sverige är i princip avdragsgilla.¹⁸⁶ En nackdel utgörs dock av de s.k. ränteavdragsbegränsningarna som gäller i

¹⁸¹ Larking s. 56. Capital allowance: "Term given till avdrag på grund av värdeminskning..." Termen förekommer t.ex. i Irland och Storbritannien.

¹⁸² Kesti s. 872

¹⁸³ Eicke s. 241

¹⁸⁴ 40 kap 2 § IL

¹⁸⁵ 25 kap 8 § IL

¹⁸⁶ 16 kap 1 § IL

speciella fall.¹⁸⁷ Royalties är vidare avdragsgilla.¹⁸⁸ Viktigt att anmärka angående avdrag för t.ex. räntor och royalties är dock att svenska internprissättningsregler måste följas.¹⁸⁹ Sverige har dock relativt dåliga regler om att föra framåt och bakåt förluster i jämförelse med de andra staterna i denna jämförelse, vilket länder Sverige till nackdel konkurrensmässigt.

I denna sammanfattning har inte tagits upp t.ex. avdragsgilla utdelningar, avdrag för vissa speciella poster som ”supervisory board”, värdeminskingsregler eller vissa andra speciella poster. Detta är för att jag har beslutat att göra ett urval här till förmån för det jag tycker är mest intressant och för att begränsa jämförelsen.

6.4.6.1 Scorekort tabell

- Avdrag för räntor fast med vissa begränsningar 13 poäng – Nederländerna, Schweiz, Luxemburg, Tyskland, Sverige
- Avdrag för räntor 15 poäng – Storbritannien
- Royalty avdragsgilla med särskilda begränsningar 13 poäng – Nederländerna, Schweiz
- Royalty avdragsgilla 15 poäng – Luxemburg, Tyskland, Storbritannien, Sverige
- Kapitalförluster under vissa förutsättningar avdragsgilla 15 poäng – Nederländerna, Luxemburg, Storbritannien
- Ej avdragsgill kapitalförlust vid försäljning av aktier i något fall minus 5 poäng – Tyskland
- Kapitalförluster ej avdragsgilla vid avyttring av näringsbetingade andelar 5 poäng - Sverige
- Förluster kan föras bakåt 10 poäng – Nederländerna
- Vissa förluster kan föras bakåt 10 poäng – Storbritannien
- Förluster kan föras bakåt upp till vissa belopp 5 poäng – Tyskland
- Förluster kan inte föras bakåt minus 10 poäng – Schweiz och Luxemburg

¹⁸⁷ 24 kap 10 a till 10 e §§ IL

¹⁸⁸ 16 kap 1 § IL

¹⁸⁹ 14 kap 19 § IL

- Förluster kan föras framåt mellan 7 och 9 år 10 poäng – Nederländerna och Schweiz
- Förluster kan föras framåt obegränsat 15 poäng- Luxemburg
- Förluster kan föras framåt obegränsat med begränsning på beloppen 5 poäng – Tyskland
- Vissa förluster kan föras framåt obegränsat 10 poäng – Storbritannien
- Underskott från föregående år får föras fram till det följande beskattningsåret och dras av med vissa begränsningar 5 poäng - Sverige

6.4.6.2 Motivering val av poäng

Vad gäller räntor och royalties framgår t.ex. att om det finns vissa begränsningar så sätts en något lägre poäng av mig. Vad gäller t.ex. förluster framgår det tydligt att jag ämnat ge de länder högst poäng som enligt mig har de bästa reglerna för att bära förluster bakåt respektive framåt. Därefter har de länder med sämre regler fått lägre och lägre poäng beroende på hur mycket sämre villkoren varit.

6.4.6.3 Totala poäng

Nederländerna: $13 + 13 + 15 + 10 + 10 = 61$ poäng

Luxemburg: $13 + 15 + 15 + 10 + 15 = 68$ poäng

Schweiz: $13 + 13 + 10 + 10 = 46$ poäng

Tyskland: $13 + 15 - 5 + 5 + 5 = 33$ poäng

Storbritannien: $15 + 15 + 15 + 10 + 10 = 65$ poäng

Sverige: $13 + 15 + 5 + 5 = 38$ poäng

Luxemburg var bäst i denna jämförelse och Tyskland hade sämst resultat.

6.5 Underkapitaliseringsregler

Om inte underkapitaliseringsregler funnits hade bolag kunnat ta emot enorma mängder lån och således betala höga räntor. Ett lands skattebas hade blivit mindre eftersom bolag hade dragit av räntebetalningar mot vinsten som således hade minskat bolagsvinsten och således beskattningsbart kapital. Med underkapitaliseringsregler begränsar man hur mycket av ett bolags kapital som får vara lån i förhållande till eget kapital som inte är lån.

Genom denna begränsning minskar man möjligheten att betala räntor från det låntagande bolaget till det långivande bolaget i den andra staten.¹⁹⁰

6.5.1 Nederländerna

Ett företag är ansedd att vara omåttligt finansierat med skuldkapital om dess årliga skuld överskrider ett ratio på 3:1 skuld/eget kapital och överdriften är större än 500 000 EURO.¹⁹¹ Ifall skulden överskrider detta ratio är räntorna som är knutna till den överstigande skulden inte avdragsgill.¹⁹² Underkapitaliseringsreglerna gäller bolag med hemvist i Nederländerna, bolag som inte har hemvist i Nederländerna men med en permanent etablering i Nederländerna och utländska etableringar.

I Nederländerna finns också något som kallas ”Group interest box”. Detta är en speciell skattereform för inkomster härledda från lån inom företagsgruppen, där nettot på mottagna räntor och betalda räntor är 5 %.¹⁹³

6.5.2 Luxemburg

Luxemburg har inga underkapitaliseringsregler, men räntebetalningar kan betraktas som dolda vinstutdelningar om det företag som lånar ut är aktieägare i det företag som lånar. I praktiken tillämpar skattemyndigheterna en skuld/eget kapital ratio på 85/15 när det gäller bolag som ägs.¹⁹⁴ Det innebär att underkapitaliseringsregler kommer inte bli aktuella så länge minst 15 % av bolagets totala finansiering består av aktieägarnas tillgångar.¹⁹⁵ Gränserna kan dock överskridas om den skattskyldige kan bevisa att det varit på armlängds avstånd.¹⁹⁶

6.5.3 Schweiz

Räntor betalda på lånekapital som ekonomiskt sett har karaktären av eget kapital i ett bolag är inte en avdragsgill utgift.¹⁹⁷ Skuld/eget kapital ratio i Schweiz är 7:3, men förhandlingsbart. För finansieringsbolag är maximum skuld/eget kapital ratio 6:1. Andra Schweiziska bolag får följa en viss tabell.¹⁹⁸

¹⁹⁰ Ibid. s. 245

¹⁹¹ Kesti s. 601

¹⁹² Eicke s. 246

¹⁹³ Ibid. s. 247

¹⁹⁴ Kesti s. 514

¹⁹⁵ Eicke s. 249

¹⁹⁶ Ibid. s. 249

¹⁹⁷ Kesti s. 795

¹⁹⁸ Eicke s. 261

6.5.4 Tyskland

I Tyskland är avdrag för räntebetalningar generellt begränsade. Räntebetalningar kan endast dras av med upp till 30 % av intäkter före ränta, värdeminskning och amortering.¹⁹⁹ Allt över det är antingen avdragsgillt under tre särskilda undantag eller kan skjutas framåt obegränsad tid. Det första av de tre undantagen säger att regeln inte gäller om nettoutgifterna för räntan är under 1 miljon EURO per år.²⁰⁰

6.5.5 Storbritannien

Storbritannien har inte underkapitaliseringsregler. Istället är deras transfer pricing regler utvidgade.²⁰¹ Utöver ett skuld/eget kapital ratio, är en skyddad zon beviljad till 1:1. Räntebetalningar utöver detta kommer att omkvalificeras till utdelning.²⁰²

6.5.6 Jämförelse med Sverige

Förhållandet mellan skulder och eget kapital i Nederländerna är 3:1. Men dessutom ska merbeloppet av skulder vara mer än 500 000 EURO för att deras underkapitaliseringsregler ska träda i kraft. I Luxemburg finns inte underkapitaliseringsregler men ett ratio på 85/15 tillämpas i förhållandet mellan skulder och eget kapital. Det är ett ratio som är mer än 5:1. Schweiz har ett ratio på 7:3 men dock förhandlingsbart, vad det nu innebär. För finansieringsbolag är ratio dock 6:1.

Tyskland har en generell begränsning för avdrag på räntebetalningar som är ganska komplext uppbyggt. Storbritannien har inte underkapitaliseringsregler. Men deras transfer pricing regler är utvidgade. Sverige har inte underkapitaliseringsregler, således står sig Sverige mycket väl i konkurrensen på denna punkt gentemot övriga stater i denna undersökning.

6.5.6.1 Scorekort tabell

- Ratio 3:1 10 poäng - Nederländerna
- Ratio 85/15 15 poäng - Luxemburg
- Ratio 7:3 5 poäng - Schweiz

¹⁹⁹ Kesti s. 286

²⁰⁰ Eicke s. 253

²⁰¹ Ibid. s. 879

²⁰² Eicke s. 260

- Regel om att ränta med upp till 30 % av intäkten kan dras av. Dock, om nettoutgiften för räntan är under 1 miljon EURO per år gäller inte denna begräsning 5 poäng - Tyskland
- Räntebetalningar utöver ett ratio på 1:1 kommer att omkvalificeras till utdelningar 0 poäng - Storbritannien
- Inga underkapitaliseringsregler 20 poäng – Sverige

6.5.6.2 Motivering val av poäng

Det förefaller uppenbart för mig att ge det land som har gynnsammast regler bäst poäng och därefter fallande nedåt. Men jag tycker att poängsättningen avseende Tysklands och Storbritanniens regler är lite osäker då deras regler är av viss komplexitet.

6.5.6.3 Totala poäng

Nederländerna: 10 poäng

Luxemburg: 15 poäng

Schweiz: 5 poäng

Tyskland: 5 poäng

Storbritannien: 0 poäng

Sverige: 20 poäng

Sverige var således mest konkurrenskraftig i denna undersökning och Storbritannien minst konkurrenskraftig. Observera dock att jag tycker poängsättningen på Storbritannien är osäker.

6.6 Skatteutjämning inom en koncern

Enligt Larking kan alla skatteutjämningsåtgärder inom en koncern gå under benämningen ”group treatment”.²⁰³ Larking menar med denna informella term: ”speciella skatteregler applicerbara på medlemmar i en grupp av företag i vilken gruppen i största allmänhet är assimilerad – till större eller mindre grad – för skattesyfte i ett och samma företag”.²⁰⁴

Larking säger att de exakta mekanismerna och villkoren skiftar från land till land. Ett typiskt exempel är enligt Larking ”skattekonsolidering i vilket gruppens resultat är konsoliderade för skattesyfte, vilket leder till att transaktioner mellan företagen elimineras”.²⁰⁵ Vidare anför Larking:

²⁰³ Larking s. 201

²⁰⁴ Ibid s. 201

²⁰⁵ Ibid. s. 201

”Andra, mindre omfattande regelverk, kan begränsas till prioriterade behandlingar av särskilda transaktioner, såsom skattefria överföringar av tillgångar mellan medlemmar, eller möjligheten att överföra (eller ’överge’) utmärkande skatteegenskaper, såsom förluster (t.ex. group relief), mellan medlemmar. I särskilda andra regelverk kan vinster och förluster utjämnas genom att ett företag bidrar med sina vinster till en annan (typiskt sett förlustbringande) medlem av en grupp (t.ex. genom koncernbidrag).”²⁰⁶

Nederländernas ”group treatment” system heter Fiscale eenheid eller fiscal unity, Finlands, Norges och Sveriges heter koncernbidrag (group contribution), Irlands och Storbritanniens har namnet Group relief. Österrikes och Tysklands system heter Organschaft.²⁰⁷

Skatteutjämningsystem i en koncern kan vara ett viktigt kännetecken för en holdingbolagslokalisering. Det ägarskap och speciella krav som krävs skiftar mellan de jurisdiktioner som ger möjlighet till skattekonsolidering eller annan skatteutjämning inom en koncern.²⁰⁸

6.6.1 Nederländerna

Om ett bolag med hemvist i Nederländerna äger direkt eller indirekt åtminstone 95 % av aktiekapitalet i en eller fler andra bolag med hemvist i Nederländerna, kan dessa bolag på gemensam begäran ansöka om att bli behandlade som en skattemässig enhet.²⁰⁹ Särskilda andra krav ställs för att få tillgång till detta upplägg.²¹⁰ Utländska bolag med ett fast driftställe i Nederländerna kan under vissa förutsättningar som moderbolag eller dotterbolag vara en del av denna skattemässiga enhet.²¹¹ Detta system kallas i Nederländerna för Fiscale eenheid.²¹²

Förluster kan i detta system dras av mot vinster i ett annat bolag och skattefria överföring av tillgångar och skulder och utdelningar mellan företagen i detta fiscal unity gäller.²¹³ Eicke noterar att ”således är Fiscale eenheid mycket vidare än det tyska Organschaft därför att det går utöver enbart tillskrivning av vinster och förluster till moderföretaget”.²¹⁴

²⁰⁶ Ibid. s. 201 f.

²⁰⁷ Ibid. s. 201

²⁰⁸ Finnerty s. 102

²⁰⁹ Kesti s. 595

²¹⁰ Eicke s. 266

²¹¹ Kesti s. 595

²¹² Eicke s. 265

²¹³ Kesti s. 595 f.

²¹⁴ Eicke s. 265

6.6.2 Luxemburg

Förutsättningarna för att fiscal consolidation skall kunna komma till stånd i Luxemburg är att ett bolag med hemvist i Luxemburg ägs till minst 95 % av kapitalet, direkt eller indirekt, av ett annat bolag med hemvist i Luxemburg. Vissa andra företagsgrupperingar tillåts. I särskilda fall tillåts procentsatsen vara 75 %. Om konsolidering tillåts måste den fortsätta minst 5 år. Eicke uttrycker det som att skattekonsolidering innebär att beskattningsbar inkomst i dotterbolaget, vare sig det är negativt eller positivt, adderas till den beskattningsbara inkomsten i moderbolaget så att moderbolaget beskattas på den totala beskattningsbara inkomsten.²¹⁵

6.6.3 Schweiz

Schweiz har inga regler om skattekonsolidering i en grupp av företag i skattesyfte.²¹⁶

6.6.4 Tyskland

Skattekonsolidering är möjlig i Tyskland. Tysklands system innebär att vinsterna och förlusterna i företagsgruppen förs över till moderbolaget. Förluster som företag dragit på sig innan överenskommelsen om skattekonsolidering är dock inte avdragsgilla. Särskilda villkor skall vara uppfyllda.²¹⁷ Bl.a. ska överenskommelsen om skattekonsolidering gälla för minst 5 år och skattekonsolidering är endast tillgängligt för ett bolag som äger minst 50 % av rösterna i ett annat bolag. Detta system heter Organschaft i Tyskland och under vissa förutsättningar kan företagsgruppen innefatta ett utländskt moderbolag, s.k. Organträger.

Enligt Eicke är en viktig fördel för en tysk Organschaft att den 5 % skattebasen i skattebefrielsereglerna vid utdelning och kapitalvinster inte gäller inom Organschaft. Därför blir utdelningar och kapitalvinster inom Organschaft totalt skattebefriade.²¹⁸

6.6.5 Storbritannien

Storbritannien har inte skattekonsolidering. Däremot finns ett antal bestämmelser om överföring av förluster inom en grupp eller ett konsortium. Beroende på vilka ”grupp behandlingar” man gör anspråk på krävs att moderbolaget äger 51 % respektive 75 % av dotterbolagen. Vad gäller konsortium gäller att ett antal företag, under 20 företag, äger 75 % i

²¹⁵ Kesti s. 509

²¹⁶ Eicke s. 274

²¹⁷ Kesti s. 280

²¹⁸ Eicke s. 271 f

ett bolag enligt visst mönster. Konsortium kvalificerar sig endast för överföring av förluster. Skatteutjämning inom en koncern kan ges till vissa företagskonstellationer med etableringar inom och utom landets gränser. Förluster kan gå uppåt, nedåt eller sidledes i en 75 % företagsgrupp. Detta gäller också konsortium.

Där är ingen skatt på tillgångar vid överföringen av tillgångarna inom företagsgruppen. Detta gäller i princip dotterbolag som ägs till 75 % men gränsen går dock vid en 50 % spärr. Dessa regler gäller inte förluster som ett bolag hade innan det gick med i företagsgruppen. Dock gäller här att företagen är föremål för bolagsskatt i Storbritannien. Det ska påpekas att detta innebär att bolag som inte har hemvist i Storbritannien men som har ett fast driftställe där kvalificerar sig för att bli föremål för dessa regler om överföring av tillgångar.²¹⁹

6.6.6 Jämförelse med Sverige

Ett Fiscale eenheid kan skapas i Nederländerna. Ett bolag med hemvist i Nederländerna ska äga 95 % av kapitalet i bolag med hemvist i Nederländerna. Utländska bolag kan under vissa förutsättningar vara med i detta Fiscale eenheid. Inte bara förluster kan dras av i ett annat bolag i denna enhet utan även tillgångar, betalningsskyldigheter och utdelningar. För att en liknande konstruktion ska komma till stånd i Luxemburg krävs likaledes 95 % ägarskap. Under vissa förutsättningar räcker 75 % vilket är mer gynnsamt än i Nederländerna. Dock, skattekonsolidering måste bestå i minst 5 år.

Schweiz har inte skattekonsolidering. Storbritannien har inte heller skattekonsolidering. Men i Storbritannien kan man dock överföra förluster inom en grupp eller ett konsortium. Beroende på vilka ”grupp behandlingar” man gör anspråk på krävs att moderbolaget äger 51 % respektive 75 % i dotterbolagen. Överföring av tillgångar beskattas inte i företagsgruppen.

I Tyskland heter skattekonsolideringssystemet Organschaft. Krav som ställs är att skattekonsolideringen gäller för en tid av minst 5 år framåt. Reglerna är vidare bara tillämpliga för de bolag som äger minst 50 % av rösterna i det andra bolaget. Under vissa förutsättningar kan företagsgruppen innefatta ett utländskt bolag. De 5 % som skulle beskattas vid utdelningar gäller inte inom Organschaft, vilket är en god förmån.

Sverige har inte skattekonsolideringssystem men dock regler om koncernbidrag. Att Sverige har möjlighet till koncernbidrag i sin skattelagstiftning gör att Sverige står ganska väl i konkurrensen mot de andra staterna i denna undersökning. Sverige hade dock blivit ännu mer konkurrenskraftigt om de hade haft ett komplett skattekonsolideringssystem.

²¹⁹ Kesti s. 874, Eicke s. 272 f.

Dock vi har som redovisats i avsnittet om svenska holdingbolag, koncernbidrag och nu även s.k. koncernavdrag som en följd av EG domarna Marks & Spencer och Oy AA samt Regeringsrättens tolkning av dessa genom 10 domar.

6.6.6.1 Scorekort tabell

- Skattekonsolideringssystem krav 95 % ägarskap 10 poäng – Nederländerna
- Skattekonsolideringssystem krav mindre än 95 % ägarskap under vissa förutsättningar 15 poäng – Luxemburg
- Överföring av förluster inom företagsgrupp eller konsortium med krav ägarskap mindre än 95 % 10 poäng – Storbritannien
- Inget skattekonsolideringssystem eller liknande minus 10 poäng – Schweiz
- Skattekonsolideringssystem med krav på 50 % av rösterna 20 poäng – Tyskland
- Inget skattekonsolideringssystem men möjlighet till koncernbidrag 20 poäng – Sverige
-

6.6.6.2 Motivering val av poäng

Jag anser att Storbritanniens system möjligen kan vara lika fördelaktigt som ett sedvanligt skattekonsolideringssystem av det slag som t.ex. Nederländerna har, därav deras poäng. Att Sverige har möjlighet till koncernbidrag är en faktor som kan vara mycket värdefullt för ett företag, därav Sveriges poäng. I övrigt gäller att det land som har det förmånligaste skattekonsolideringssystemet får högst poäng, med 5 poäng mindre för det näst förmånligaste och så vidare.

Att man kan föra över en hel del annat än förluster i Nederländernas skattekonsolideringssystem ger jag 10 pluspoäng, vilket leder till att de sammanlagt har 20 poäng. Att man i Tyskland tar bort de 5 % från skattebasen som annars beskattas vid utdelningar ger jag likaledes 5 pluspoäng. Tyskland ges därför sammanlagt 25 poäng för deras enligt mig mycket förmånliga skatteutjämningsystem.

Enligt dessa poäng har Tyskland och Sverige de mest förmånliga skatteutjämningsystemen. Det bör påpekas att Sveriges regler om koncernbidrag ger ett liknande resultat som skattekonsolideringsregler. De

svenska koncernbidragsreglerna innebär att företagen genom att lämna koncernbidrag kan välja vilket eller vilka bolag inom koncernen som skall beskattas för koncernens inkomster genom att bidraget dras av hos givaren och tas upp hos mottagaren, om vissa villkor är uppfyllda (35:1 IL).²²⁰ Det finns ingen begränsning av koncernbidragets storlek. Pelin uttrycker att det t.o.m. får vara så stort att det framkallar underskott hos givarbolaget.²²¹ Detta är mycket förmånligt för en koncern att kunna fördela resultaten mellan bolagen i koncernen med denna valfrihet.

Storbritannien får minst poäng då de inte har något egentligt skattekonsolideringssystem utan enbart överföring av förluster inom en företagsgrupp eller ett konsortium. Frågan är egentligen om detta skulle vara sämre än ett sedvanligt skattekonsolideringssystem och ges en lägre poäng på den grunden?

Men det är egentligen Schweiz som är dåliga i denna jämförelse, de andra har mer eller mindre förmånliga regler angående skatteutjämning. Schweiz har ju inget skatteutjämningsystem alls inom en koncern.

6.6.6.3 Totala poäng

Nederländerna: 10 poäng

Luxemburg: 15 poäng

Schweiz: minus 10 poäng

Storbritannien: 10 poäng

Tyskland: 20 poäng

Sverige: 20 poäng

6.7 Skatteavtalsnätverk/ Dubbelbeskattningslindring

Den stora användningen av skatteavtal ligger i att mildra eller eliminera dubbelbeskattning. Det är också viktigt att ha ett brett skatteavtalsnätverk för att möjliggöra treaty shopping, dvs. undvikandet av källskatter genom att dirigera utdelningar, räntor och royalties genom att använda en eller flera fördelaktiga skatteavtal. Men det är inte bara viktigt att ha ett brett skatteavtalsnätverk. Det är avgörande om det ifrågavarande skatteavtalet använder exempt- eller creditmetoden. Exemptmetoden är enligt Eicke mest fördelaktig.²²²

²²⁰ 35 kap IL

²²¹ Pelin s. 149

²²² Ibid. s. 276

Väldigt viktigt att notera avseende skatteavtal är att de oftast har bestämmelser som är helt annorlunda än landets inhemska skattelagstiftning. Skatteavtalen får därför oerhörd betydelse!

6.7.1 Skatteavtalsnätverk och dubbelbeskattningslindring i Nederländerna, Luxemburg, Schweiz, Tyskland och Storbritannien

Nederländerna har skatteavtal med över 80 länder. Skatteavtalen omfattar alla större industrialiserade länder samt ett par skatteparadis som Barbados och Nederländska Antillerna.²²³ Luxemburg har över 50 skatteavtal²²⁴ och Tyskland har 88 skatteavtal. Storbritannien har 110 skatteavtal.²²⁵ Schweiz har skatteavtal med över 70 länder och enligt Eicke har Schweiz skatteavtal med nästan varje större industriell nation.²²⁶

Metoden man använder i Nederländernas skatteavtal är i allmänhet exempt metoden.²²⁷ Metoden man använder i Luxemburgs skatteavtal är exempt metoden.²²⁸ Att anmärka angående val av metod i Tyskland är att i 75 % av Tysklands skatteavtal gäller att ifall ett utländskt fast driftställe eller ett utländskt handelsbolag har endast en passiv funktion enligt Tysklands s.k. aktivitetsklausuler blir credit metoden tillämplig istället. Annars gäller exempt metoden.²²⁹ Storbritannien följer strikt credit metoden avseende beskattningen av utländsk inkomst.²³⁰ Generellt sett tillämpar Schweiz credit metoden. En progressiv exempt metod tillämpas dock på utdelningar, räntor och i vissa fall royalties.²³¹

6.7.1.1 Scorekort tabell

- Skatteavtal med över 80 länder 15 poäng – Nederländerna, Tyskland och Sverige
- Skatteavtal med 70 länder 10 poäng – Schweiz
- Skatteavtal med 110 länder 20 poäng – Storbritannien

²²³ Ibid. s. 277

²²⁴ Ibid. s. 279

²²⁵ Ibid. s. 287

²²⁶ Ibid. s. 288

²²⁷ http://www.minfin.nl/english/Subjects/Taxation/International_aspects_of_taxation_in_the_Netherlands/Avoiding_double_taxation_for_resident_taxpayers/Tax_treaties, Finansdepartementet Nederländerna, 30 juni 2010, kl. 23.00

²²⁸ Ibid. s. 279

²²⁹ Ibid. s. 282

²³⁰ Ibid. s. 287

²³¹ Ibid. s. 289

- Skatteavtal med 50 länder 5 poäng – Luxemburg
- Användning av exempt metoden 15 poäng – Luxemburg, Nederländerna (möjligt Nederländerna även använder creditmetoden i en del av sina skatteavtal, då finansdepartementet i Nederländerna uttryckte sig lite oklart om saken med orden att exemptmetoden används ”i allmänhet”)
- Huvudregel exemptmetoden men i vissa fall creditmetoden 10 poäng – Tyskland
- Användning av creditmetoden minus 5 poäng – Storbritannien och Sverige
- Huvudregel creditmetoden, i vissa fall exemptmetoden 5 poäng – Schweiz

6.7.1.2 Motivering val av poäng

Ju fler skatteavtal, desto högre poäng. Angående metoderna så har jag i poängsättningen utgått från att exempt metoden generellt sett är mer fördelaktig för den skattskyldige än credit metoden. När det gäller etableringen av holdingbolag så är val av ett land med exempt metoden anser jag ett betydelsefullt kännetecken. Därför får credit metoden minuspoäng. Om huvudregeln är exempt metoden så är detta värt mer poäng än om credit metoden är huvudregel. Anledning till att de båda får pluspoäng är att de båda innehåller exempt metoden antingen som huvudregel eller undantag, trots att credit metoden är ett element i deras skattesystem.

6.7.1.3 Totala poäng

Nederländerna – $15 + 15 = 30$ poäng

Luxemburg – $5 + 15 = 20$ poäng

Schweiz – $10 + 5 = 15$ poäng

Tyskland – $15 + 10 = 25$ poäng

Storbritannien – $20 - 5 = 15$ poäng

Sverige – $15 - 5 = 10$ poäng

Nederländerna var bäst i denna undersökning tätt följt av Tyskland. Sverige får en låg poäng vilket visar att de på denna punkt har låg konkurrenskraft.

6.8 CFC regler

CFC regler är väldigt viktigt att beakta. CFC betyder ”Controlled Foreign Corporation” och innebär att ägarna kan bli skyldiga att beskatta ett bolag i staten ägarna har hemvist fast det inte är lokaliserat i ägarnas hemviststat. Det finns två typer av CFC regler som används runt om i världen. Den ena heter ”The transactional approach” och erbjuder ingen definition av termen skatteparadis, utan begränsar sig istället till att rikta sig mot speciella transaktioner, huvudsakligen jämsides med passivt kapital och låga skattesatser. Den andra metoden heter ”The defined jurisdiction approach” och har en definition på skatteparadis genom att jämföra skattesatser, vilket indikerar ifall en viss stat skall anses vara ett skatteparadis.²³²

6.8.1 CFC lagstiftningen i Nederländerna, Luxemburg, Schweiz, Tyskland och Storbritannien

Nederländerna har enligt Eicke inte CFC regler. En person vid namn Muller håller dock enligt Eicke inte med om detta då Nederländerna enligt Muller har regler som har samma inverkan som CFC regler.²³³ Muller menar att ett s.k. subject-to-tax test och ett verksamhetstest i participation exemption reglerna kan ses som CFC regler eftersom han menar att de har samma effekt.²³⁴

Luxemburg har inga CFC regler. Tyskland har CFC lagstiftning. De inkomster som träffas av de tyska reglerna är ”lågbeskattad, passiv inkomst från utländska företag som till majoriteten ägs av tyska aktieägare”. Tre förutsättningar ska vara uppfyllda för att CFC reglerna skall komma i kraft. ”1. En aktieägare ska äga direkt eller indirekt 50 % av aktiekapitalet eller rösterna i det utländska bolaget. 2. Det utländska mellanliggande företaget måste vara föremål för en skatt under 25 %. 3. Det utländska mellanliggande företaget måste generera passiv inkomst.”²³⁵

Storbritannien har CFC regler. Reglerna är enbart tillämpliga på inkomster och inte kapitalvinster. Ett företag som har hemvist i Storbritannien får betala bolagsskatt på outdelade vinster i det utländska bolaget under förutsättning att ”1. Bolaget med hemvist i Storbritannien har ett intresse (tillsammans med kompanjoner) i åtminstone 25 % i de outdelade vinstmedlen i det bolaget som har utländskt hemvist, 2. Det bolaget som har hemvist i utlandet är kontrollerat i Storbritannien, och 3. Det kontrollerade företaget har hemvist i ett lågbeskattat land.”

²³² Ibid. s. 294

²³³ Ibid. s. 294

²³⁴ Eicke s. 294

²³⁵ Ibid. s. 295

Det utländska bolaget anses vara kontrollerat om mer än 50 % av dess aktiekapital eller röster ägs av bolaget i Storbritannien. Det finns vissa undantag från den regeln. Ett utländskt bolag är lågbeskattat om beskattningen är 25 % lägre än vad beskattningen är i Storbritannien.²³⁶ CFC beskattning sker inte enligt vissa undantag som finns listade.²³⁷

Schweiz har inte CFC regler.²³⁸

6.8.2 Jämförelse med Sverige

Sverige har CFC lagstiftning vilket givetvis är en konkurrensnackdel gentemot de länder som inte har CFC lagstiftning.

6.8.2.1 Scorekort tabell

- Någon form av CFC lagstiftning minus 10 poäng – Tyskland, Storbritannien, Sverige
- Ej CFC lagstiftning men något som kan likna det 5 poäng – Nederländerna
- Ej CFC lagstiftning 15 poäng – Luxemburg, Schweiz

6.8.2.2 Motivering val av poäng

Att ett land har CFC lagstiftning begränsar väsentligt ett företags möjlighet att skatteplanera. Detta får därför högt minuspoäng. Att istället sätta 0 poäng eller mindre eller mer minuspoäng för ett land som har CFC lagstiftning anser jag vara högst diskutabelt.

Jag anser att ett land som inte har CFC lagstiftning är något som bör belönas med höga poäng. Den totala skillnaden vid en sammanräkning av poäng blir givetvis inte 15 poäng mellan det land som fick 15 minus och det land som fick 15 pluspoäng i denna tabell, utan givetvis 30 poäng i skillnad. Det blir därför en stor poängskillnad gentemot det land som har höga pluspoäng i denna tabell gentemot det land som har minuspoäng här.

6.8.2.3 Totala poäng

Nederländerna: 5 poäng
Luxemburg: 15 poäng
Schweiz: 15 poäng

²³⁶ Kesti s. 879 , Eicke s. 298 f.

²³⁷ Ibid. s. 879, Eicke s. 299

²³⁸ Eicke s. 294

Tyskland: minus 10 poäng
Storbritannien: minus 10 poäng
Sverige: minus 10 poäng

6.9 Skatteflyktsregler

Även om det finns många skattevänliga regler i de länder som är populära för holdingbolag så måste man alltid vid etablerandet av ett holdingbolag ta i beaktande om landet ifråga har s.k. skatteflyktsregler och vad de innebär. De regler staterna använder för att attackera skatteplaneringsupplägg de inte anser vara acceptabla heter anti avoidance rules, anti abuse rules, anti treaty shopping rules och limitation-on-Benefits clauses. Vissa länder har implementerat en s.k. statutory²³⁹ GAAR²⁴⁰ (Generella skatteflyktsregler).²⁴¹

6.9.1 Skatteflyktsregler i Nederländerna, Luxemburg, Schweiz, Tyskland och Storbritannien

I Nederländerna finns två olika skatteflyktsregler. Den ena, ”abuse of law doctrine”, och som har störst betydelse, innebär att skattemyndigheten kan ignorera skattetransaktioner som ”1. Det huvudsakliga motivet för att företa vissa transaktioner är undvikandet av skatt, 2. Genom genomförandet av transaktionerna, kränker skattebetalaren skattelagstiftningens syfte och ändamål.”²⁴²

Luxemburg har skatteflyktsregler. Dessa regler innebär att juridiska konstruktioner och konstruktionsmöjligheter i civilrätten får inte missbrukas för syftet att undvika skatt.²⁴³ Eicke säger att skattemyndigheterna även kan ersätta ett armlängdspris om transaktioner med en relaterad part är ingångna till ett artificiellt pris eller om transaktionerna är ingångna bara av skatteskäl.²⁴⁴

I Schweiz finns skatteflyktsregler med följande reglering. En transaktion kan bortses ifrån skattemässigt om följande tre förutsättningar är uppfyllda, ”1. Den juridiska strukturen som används av skattebetalaren är abnormal eller artificiell och har ingen kommersiell basis, 2. Skattemotiv är ansedda att vara det enda motivet för transaktionen, 3. Transaktionen resulterar i en

²³⁹ Norstedts Engelsk-Svenska ordbok. Statutory betyder lagstadgad

²⁴⁰ Larking s. 193, GAAR betyder General Anti-Avoidance Rules

²⁴¹ Ibid s. 302, Larking s. 191, GAAR betyder på engelska General anti-avoidance rule

²⁴² Kesti s. 601, Eicke s. 305

²⁴³ Ibid. s. 514

²⁴⁴ Eicke s. 305

betydande skattefördel för skattebetalaren.” Schweiz har också vissa regler för att motverka missbruk av skatteavtal.²⁴⁵

I Tyskland gäller en generell skatteflyktsregel som är tillämplig om en juridisk struktur väljs som leder till en skattefördel för vilken skattebetalaren inte kan framföra betydande icke skattemässiga faktorer. Där finns också speciella regler avseende skatteavtalsförmåner.²⁴⁶

I Storbritannien är skatteflyktslagen uppbyggd på två principer. Den första är att skattetransaktioner skall bortses från om de inte har ett affärsmässigt syfte. Det andra är att de konstruktioner som inte har något annat syfte än att undvika skatt skall träffas av skatteflyktslagen.²⁴⁷

6.9.2 Jämförelse med Sverige

Sverige har som tidigare nämnts skatteflyktsregler. Då detta är vanligt, är det ingen konkurrensnackdel att Sverige har sådana regler.

6.9.2.1 Scorekort tabell

- Skatteflyktsregler 0 poäng – Nederländerna, Sverige, Luxemburg, Tyskland, Schweiz och Storbritannien

6.9.2.2 Motivering val av poäng

Då alla länderna har skatteflyktsregler i denna undersökning gör det resultatet varken positivt eller negativt i förhållandet länderna emellan om de får 0 poäng eller minuspoäng. Från en skatteplanerares perspektiv skulle de givetvis alla fått minuspoäng för skatteflyktsregler är givetvis en enorm motståndskraft mot skattekonstruktioner.

6.10 Bolagsskattesatser, handelsskatt, förmögenhetsskatt, capital duty eller stämpelskatt

Ett av de internationella skatteplaneringsverktygen kallas tax rate shopping. Men CFC regler i t.ex. högskatteländer begränsar tax rate shopping. För att komma undan detta kan man sikta på att kvalificera sig för undantag i vissa

²⁴⁵ Ibid. s. 794

²⁴⁶ Kesti s. 285, Eicke s. 307

²⁴⁷ Eicke s. 320

länders CFC lagstiftning.²⁴⁸ Vad det handlar om här är givetvis att undersöka vilka länder som har lägst skattesatser eller avsaknad därav inom områden som t.ex. bolagsskattesats, handelsskatt, capital duty och stämpelskatter.

6.10.1 Nederländerna

Bolagsskattesatsen i Nederländerna är 20 % på vinster som uppgår till 200 000 EURO och 25,5 % på överstigande vinst.²⁴⁹ Nederländerna har ingen capital duty skatt och ingen stämpelskatt.²⁵⁰ Nederländerna har heller ingen handelsskatt.²⁵¹ Nederländerna har en speciell skattesats på räntebetalningar inom en grupp.²⁵² Under vissa förutsättningar ska royalties som erhålls från egentillverkade patenttillgångar beskattas med 10 %. Detta system kallas för ”Patent box”.²⁵³ Nederländerna har inte förmögenhetsskatt.²⁵⁴

6.10.2 Luxemburg

Bolagsskattesatsen i Luxemburg är 20 % för inkomster upp till 15 000 EURO. På inkomster över denna summa är skattesatsen 21 %. 4 % s.k. ”surcharge” skatt tas ut på bolagsskattesatsen för en s.k. ”unemployment fund”. Vad gäller lokala skatter tas t.ex. i staden Luxembourg en sådan ut på 7,5 %.²⁵⁵ I andra kommuner tas kommunalskatt ut på bolagsvinsten som är ungefär 3 %.²⁵⁶ Det finns ingen capital duty skatt i Luxemburg längre. En årlig s.k. prenumerationsskatt tas dock ut.²⁵⁷ Luxemburg tar ut förmögenhetsskatt.²⁵⁸

²⁴⁸ Ibid. s.326

²⁴⁹

http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxinv/getcontents.do?mode=normal&kw1=checked&kw2=-&kw3=-&year=2010&coll=NL+++Corporate+income+tax, 10 sept 2010, kl. 14.00

²⁵⁰ Kesti s. 602 f.

²⁵¹ Eicke s. 327

²⁵² Ibid. s. 328

²⁵³ Kesti s. 595

²⁵⁴ Ibid. s. 598

²⁵⁵

http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxinv/getcontents.do?mode=normal&kw1=checked&kw2=-&kw3=-&year=2009&coll=LU+++Corporate+income+tax, 10 sept 2010, kl. 14.10

²⁵⁶

http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxinv/getcontents.do?mode=normal&kw1=checked&kw2=-&kw3=-&year=2009&coll=LU+++Corporate+income+tax+++Trade+tax, 10 sept 2010, kl. 14.20

²⁵⁷ Kesti s. 515

²⁵⁸ Ibid. s. 510

6.10.3 Schweiz

Schweiz har en bolagsskattesats på 8,5 % (7,83 % efter visst avdrag). I Schweiz måste man dock göra skillnad mellan federal, kantonal och kommunal skatt. En kantons bolagsskatt varierar mellan 8 och 20 % beroende på vilken kanton och kommun det är. Kommunal skatt tas ofta ut med en viss procent på den kantonala skatten. I internationell skatteplanering spelar kantonerna Geneve, Zurich och Zug störst roll enligt Eicke. Dock, holdingbolag kan undantas från kantonala och kommunala skatter under vissa förutsättningar, dock med vissa undantag från beskattningen av fast egendom och ett holdingbolags tillgångar.²⁵⁹

En federal stämpelskatt på 1 % tas under vissa förutsättningar ut på utgivandet av aktiekapital över CHF 1 miljon.²⁶⁰ Eicke påpekar att holdingbolag i många kantoner är föremål för kapitalbeskattning till reducerade skattesatser, som i Zurich 0,15 %. Schweiz har ingen förmögenhetsskatt på federal nivå.²⁶¹

6.10.4 Tyskland

Den nominella bolagsskatten i Tyskland är 15 % ökad till 15,83 % med en s.k. ”solidarity surcharge” på 5,5 %. Men detta är inte hela bolagsskatten.²⁶² Lokalt tas även ut en skatt på 14 %. Sammanlagd bolagsskatt i Tyskland blir 29,8 %.²⁶³

Tyskland har inte capital duty, men formationen och förändringen av kapitalet i ett bolag medför registreringsavgifter. Inga stämpelskatter finns men mindre avgifter vid huvudsakligen bildandet av ett bolag, förändring i kapitalet och omorganisation.²⁶⁴ Tyskland tar inte ut förmögenhetsskatt.²⁶⁵

6.10.5 Storbritannien

För bolag i Storbritannien är den huvudsakliga skattesatsen på bolagsskatt 28 %. Vinster upp till 300 000 brittiska pund beskattas dock med 21 %, med undantag för vissa s.k. ”investment companies” under kontrollen av fem eller färre individer. Vinster mellan 300 000 brittiska pund och 1,5 miljon

²⁵⁹ Eicke s. 337 f.

²⁶⁰ Ibid s. 795

²⁶¹ Ibid. s. 792

²⁶² Ibid s. 279

²⁶³

http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxinv/getcontents.do?mode=normal&kw1=checked&kw2=-&kw3=-&year=2010&coll=DE+++Corporate+income+tax, 10 sept 2010, kl. 14.30

²⁶⁴ Kesti s. 279 och s. 287

²⁶⁵ Ibid. s. 282

brittiska pund beskattas med 28 % men man kan här kräva något som kallas ”marginal relief” för att få skatten till under 28 %.²⁶⁶

Där är ingen capital duty i Storbritannien. Storbritannien har varierande stämpelskattesatser på tre olika överföringar av egendom, bl.a. aktier.²⁶⁷ Storbritannien har inte förmögenhetsskatt.²⁶⁸

6.10.6 Jämförelse med Sverige

Sverige tar ut stämpelskatt på vissa transaktioner²⁶⁹, men dock inte capital duty och inte heller förmögenhetsskatt som tidigare redovisats. Bolagsskattesatsen är i Sverige som tidigare nämnt 26,3 %. Dessa uppgifter gör att jag tycker att Sverige generellt sett står sig väl i konkurrensen för närvarande gentemot de andra staterna på denna punkt.

6.10.6.1 Scorekort tabell

- Progressiv bolagsskattesats 20 - 30 % 10 poäng - Nederländerna, Luxemburg, Storbritannien
- Bolagsskatt federal 8,5 % och kantonalt 8–20 % 15 poäng – Schweiz
- Bolagsskatt på 15 %, en s.k. solidarity surcharge på 5,5 % samt lokal skatt på 14 %, sammanlagt 29,8 % 10 poäng – Tyskland
- Bolagsskattesats 26,3 % 10 poäng - Sverige
- Avsaknad av Capital duty och stämpelskatt 5 poäng – Nederländerna, Luxemburg, Tyskland och Sverige
- Capital duty och/eller stämpelskatt minus 5 poäng – Schweiz, Storbritannien
- Förmögenhetsskatt minus 5 poäng – Luxemburg

6.10.6.2 Motivering val av poäng

Då bolagsskattesatsen är progressiv mellan 20 och 30 % är alla skattesatser här emellan redan att anse som låga samtidigt som möjligheten ligger att

²⁶⁶

http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxinv/getcontents.do?mode=normal&kw1=checked&kw2=-&kw3=-&year=2010&coll=UK+++Corporate+income+tax, 10 sept 2010, kl. 14.40

²⁶⁷ Ibid. s. 880

²⁶⁸ Ibid. s. 875

²⁶⁹ Lag (1984:404) om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter

fördela inkomsten mellan mycket lågt, 20 %, och lågt, 30 %. Detta medför att jag bedömer att de länder som har detta system ska ha hög poäng. Men på grund av att inte hela skatten betalas inom den nedre gränsen, 20 %, så uppnås inte toppoängen 15 enligt mig.

Anledningen till att Schweiz får toppoäng i denna tabell är att ifall man väljer en kanton med låg skatt så erhålls en mycket låg bolagsskatt i Schweiz, så pass låg att de har de förmånligaste reglerna vad gäller bolagsskattesats i denna tabell, därav poängen. En bolagsskattesats mitt emellan 20 och 30 %, som i Sveriges fall är gynnsamt och bör därför enligt mig få 10 poäng.

Vid avsaknad av stämpelskatt ges inte mycket höga pluspoäng, för detta är ändå en liten skatt i sammanhanget och har därför anser jag inte så pass stor betydelse att vid avsaknaden därav få 10 eller 15 poäng, utan 5 poäng är enligt mig tillräckligt.

6.10.6.3 Totala poäng

Nederländerna – $10 + 5 = 15$ poäng
Luxemburg – $10 + 5$ minus $5 = 10$ poäng
Schweiz – 15 minus $5 = 10$ poäng
Tyskland – $10 + 10 = 20$ poäng
Storbritannien - 10 minus $5 = 5$ poäng
Sverige – $10 + 5 = 15$ poäng

De flesta länder i denna undersökning är som framgår av scorekort tabellen sammantaget konkurrenskraftiga gentemot varandra i detta område.

6.11 Beskattning av anställda

Högre skatter för de anställda medför givetvis högre skatter för holdingbolaget. Därför är det en faktor som har betydelse vid val av land för holdingbolag.

6.11.1 Beskattningen av anställda i Nederländerna, Luxemburg, Schweiz, Tyskland och Storbritannien

Personbeskattningen i Nederländerna är olika beroende på hur hög inkomst som tas ut, men man beskattas maximalt med 52 %. Ett system som Nederländerna har som är fördelaktigt är skatteavgöranden i förväg där en

skattenämnd uppskattar kommande skattskyldighet i förväg. Eicke påpekar att det möjliggör stora skatteplaneringsmöjligheter.²⁷⁰

I Luxemburg är personbeskattningen 0 % under 32 000 EURO och 38 % över 125 000 EURO. Dessutom kan sociala avgifter vara upp till 16,8 % för den anställde.²⁷¹

Skattesatserna på anställda i Tyskland är mellan 15 och 45 %. Dessutom tillkommer en s.k. ”solidarity surcharge” på 5,5 %.²⁷²

Inkomstbeskattningen i Storbritannien är upp till 40 % på inkomster över 23 000 EURO. Storbritannien har inte lagfästa system om förhandsavgöranden, vilket Nederländerna, Luxemburg och Schweiz har.²⁷³

Personbeskattningen i Schweiz ligger på 11,5 % och på den kantonala och kommunella nivån kan den variera mellan 14 och 27 %.²⁷⁴

6.11.2 Jämförelse med Sverige

Sverige har en hög progressiv inkomstskatt, vilket länder Sverige till nackdel i konkurrensen i detta område. Dock som framgår så är personbeskattningen annars rätt hög i de flesta av de övriga länderna här jämförda med, så det behöver inte vara en stor utslagsfaktor vid val av holdingbolagsland, men kan ju vara, givetvis beroende på under vilka former holdingbolaget ska etablera sig.

6.11.2.1 Scorekort tabell

- Inkomstbeskattning på över 40 % 0 poäng – Nederländerna, Storbritannien och Sverige
- Total personbeskattning i Tyskland från 15 % till 45 % 5 poäng. Frågan är dock i vilken/vilka procentsatser de flesta kategorier av anställda beskattas under.
- Personbeskattning i Schweiz 11,5 % och på den kantonala och kommunella nivån mellan 14 – 27 % 10 poäng ges för valfriheten att välja en kanton med låg personbeskattning
- Progressiv beskattning med möjlighet till skattebefrielse under visst belopp 5 poäng – Luxemburg

²⁷⁰ Eicke s. 343

²⁷¹ Eicke s. 344

²⁷² Eicke s. 346

²⁷³ Eicke s. 346

²⁷⁴ Eicke s. 347

- Förhandsavgöranden 10 poäng – Nederländerna, Luxemburg och Schweiz

6.11.2.2 Motivering val av poäng

Beskattningen i Tyskland förtjänar en kommentar. Då den är olika men den lägsta skatten kan uppgå till en låg skatt och den högsta till ganska hög är de anser jag inte värda mer än 5 poäng i detta sammanhang.

Något som jag tycker bör kommenteras också vid poänggivningen i denna tabell är om landet har möjlighet till att lämna förhandsbesked. Detta har i litteraturen bedömts som mycket fördelaktigt för skatteplaneraren, därför får det en hög poäng. Jag har givit det 10 poäng, men det är diskutabelt anser jag om det inte skulle de facto vara värt 15 eller 20 poäng.

6.11.2.3 Totala poäng

Nederländerna: 10 poäng
Luxemburg: $10 + 5 = 15$ poäng
Schweiz: 10 poäng
Tyskland: 5 poäng
Storbritannien: 0 poäng
Sverige: 0 poäng

6.12 Mervärdesskatt

Som tidigare redogjorts finns en omfattande praxis från EG domstolen inom momsområdet. Då detta är länder som är medlemmar i EU och som därför momsdirektivet är tillämpliga på, gäller samma regler för alla länder som här analyserats, varför en komparation avseende detta anser jag inte vara nödvändig eller praktiskt genomförbart om man nu avser undersöka hur direktivet och praxis implementerats i staternas lagstiftningar. Schweiz är också en del av EU på sätt och vis, då som redogjorts, de är skyldiga att följa samma regler inom en rad områden på grund av avtal med EU.

Istället gör jag en enkel komparation här avseende just skattesatser på momsområdet.

6.12.1 Mervärdesskatt i Nederländerna, Schweiz, Tyskland och Storbritannien

Standardskattesatsen för moms är 19 % i Nederländerna och 6 % i särskilda fall.²⁷⁵ Standardskattesatsen i Luxemburg är 15 % och i särskilda fall gäller 12, 6 respektive 3 %.²⁷⁶ I Schweiz är standardskattesatsen 7,6 % och i särskilda fall 3,6 respektive 2,4 %.²⁷⁷ Standardskattesats för moms i Tyskland är 19 % och i särskilda fall 7 %.²⁷⁸ Skattesatsen för moms i Storbritannien är 17,5 % och i särskilda fall 5 %.²⁷⁹

6.12.2 Jämförelse med Sverige

Sverige har som framgår hög momsbeskattning i förhållande till övriga holdingbolagsländer.

6.12.2.1 Scorekort tabell

- Standardskattesats på 25 % 0 poäng – Sverige
- Standardskattesats på mellan 17,5 – 19 % 5 poäng – Nederländerna, Tyskland och Storbritannien
- Standardskattesats på 15 % 10 poäng – Luxemburg
- Standardskattesats på 7,6 % 15 poäng – Schweiz

6.12.2.2 Motivering val av poäng

Poänggivningen här följer ett strikt schema, lägst momsskattesats ger lägst poäng, högre momsskattesats högre poäng. Det land som har högst momsskattesats har givits 0 poäng i detta sammanhang, eftersom detta land inte är konkurrenskraftigt gentemot de andra länderna i detta sammanhang.

6.12.2.3 Totala poäng

Nederländerna: 5 poäng
Luxemburg: 10 poäng
Schweiz: 15 poäng
Tyskland: 5 poäng

²⁷⁵ Kesti s. 602

²⁷⁶ Ibid. s. 514

²⁷⁷ Kesti s. 795

²⁷⁸ Ibid. s. 287

²⁷⁹ Ibid. s. 880

Storbritannien: 5 poäng
Sverige: 0 poäng

7 Poängsammanställning resultat scorekort tabellerna

Nederländerna: $35+45+10+61+10+10+30+5+15+10+5= 236$ poäng

Luxemburg: $25+45+5+68+15+15+20+15+10+15+10= 243$ poäng

Schweiz: $25+25+5+46+5-10 +15+15+10+10+15= 161$ poäng

Tyskland: $15+20+15+33+5+20+25+10+15+10+5= 173$ poäng

Storbritannien: $10+30-10+65+10+15+10+5+5= 140$ poäng

Sverige: $25+35+5+38+20+20+10+10+15= 178$ poäng

8 Diskussion

Det är ett fantastiskt resultat att se Sverige få så hög poäng som 178 poäng! Då har Sverige högre resultat än Schweiz, som har 161 poäng! Sverige har i denna poängbedömning av mig fått en aning högre poäng än Tyskland som har 173 poäng. Sverige har vidare en bättre poäng än Storbritannien som bara har fått 140 poäng. De länder som dock är en bra bit mer konkurrenskraftiga än oss i denna undersökning är Nederländerna och Luxemburg som vardera har 236 respektive 243 poäng. Givetvis bygger ju dessa poängsättningar på mina egna värderingar om vad jag anser vara värt viss poäng. Mina poängsättningar är alltid föremål för den enskilde betraktarens öga. Det blir därför en mycket subjektiv fråga vilken poäng som skall anses vara rimlig från fall till fall. Dessutom bygger dessa poängsättningar enbart på staternas inhemska lagstiftning. Innehållet i staternas dubbelbeskattningsavtal visar ju en helt annan bild.

Till exempel visar ländernas ingångna skatteavtal en helt annan bild av vilken specifik skattesats de valt i skatteavtal med respektive land vid beskattningen av royalties, räntor och utdelningar. Att då utgå från landets inhemska skattesatser är helt fel för att få en rättvisande bild av ett lands konkurrenskraft avseende en holdingbolagsplacering för ett visst företag.

Vilken total poäng dessa stater skulle ha fått om man hade kunnat beräkna sammantagna poäng för innehållet i respektive staters dubbelbeskattningsavtal, skulle därför kunna leda till att staterna i denna undersökning fått helt andra slutpoäng. Därför fungerar egentligen inte scorekort tabellerna för att visa en rättvis bild av hur konkurrenskraftig en stat är i holdingbolagssyfte, men jag tycker ändå att det kan ge i allmänhet i vart fall en viss fingervisning.

Föreställ er exempelvis ett företag som har dotterbolag i en viss stat medan ett annat företag har dotterbolag i en annan stat. Vilken holdingbolagsstat har bäst villkor i sitt skatteavtal med endera av dessa dotterbolagsstater? Om företagets dotterbolag är etablerade i olika länder, då må det ena holdingbolagslandet ha ett mer fördelaktigt skatteavtal med den stat där det ena företagets dotterbolag är etablerat, medan det andra holdingbolagslandet må ha mest fördelaktigt skatteavtal med den stat där det andra företagets dotterbolag är etablerat. Sådan är problematiken.

Egentligen har jag som sagt fört löpande diskussion och analys i hela uppsatsen, speciellt i den komparativa studien mellan länderna. Det som återstår nu är en övergripande analys. Denna analys kommer att avhandla specifikt Sveriges konkurrenskraft jämfört med de andra länderna. Det är detta, förutom att exemplifiera olika holdingbolagsregler inom olika områden som är särskilt relevanta för ett holdingbolag, som är det ultimata och övergripande syftet med hela uppsatsen! I denna analys kommer jag

jämstides också ge min åsikt de lege ferenda, alltså om jag anser att en viss lag bort ha stiftats inom olika områden.

Att Sverige inför ränteavdragsbegränsningar verkar inte vara ett steg i rätt riktning för att öka Sveriges konkurrenskraft. Vi hade ju avsaknad av underkapitaliseringsregler, men den möjlighet som det medförde för bolag begränsades nu genom dessa nya ränteregler. Å andra sidan gäller som nämnt dessa regler endast vid interna aktieöverlåtelser och inte vid överlåtelse av delägarrätter till externa parter.

Vad gäller Sveriges bolagsskattesats så tycker jag det är ett steg i rätt riktning att sänka den till 26,3 %. Ett alternativ tycker jag vore att införa en s.k. progressiv bolagsskattesats som Nederländerna, Luxemburg och Storbritannien har. Men sänker man bolagsskattesatsen är det också en risk för en "race to the bottom" effekt, dvs. Europas länder sänker sina bolagsskattesatser mer och mer. Men om man tycker att så länge Svenska staten kan tjäna pengar på det, så låt tåget köra, då visar man inte empati och solidaritet gentemot de andra Europeiska staterna. Men är det den vägen Sverige skulle kunna tänka sig att ta, så tycker jag att Sverige bör sänka sin bolagsskattesats, annars inte.

Fråga är om Sveriges skatteintäkter skulle minska väsentligt om Sverige sänker sin bolagsskattesats? Det behöver inte bli så. Givetvis är en lägre bolagsskatt en faktor som drar utländska investerare. Således kan den lägre bolagsskatten kompensera skatteförlusterna genom att fler bolag betalar in skatt till svenska staten. Men en tillkommande fråga är hur låg bolagsskatt man kan ha innan detta system kollapsar och skatteintäkterna blir för låga oavsett om man drar fler bolag till landet genom den lägre skatteintäkten.

Irland är exempelvis ett land som har sänkt sin bolagsskattesats till sådana nivåer som får USA att bli oroliga för att de ska förlora skatteinkomster på grund av att amerikanska investerare startar holdingbolag i Irland. Irland har nu lockat till sig många utländska investerare som i allmänhet måste ha tillfört landet mycket skatteinkomster, även om bolagsskattesatsen är låg. Men har Irland blivit bankrutt genom detta förfarande? Irland har nämligen en väldigt låg bolagsskattesats.

Vad gäller Sveriges användning av creditmetoden så tycks det för mig förefalla som att denna metod inte är positiv för skattebetalaren. Dock är det av oerhörd betydelse att Sveriges skatteregler i synnerhet är positiva för staten, så att en balans upprätthålls för landets ekonomi.

Att Sverige inte ger möjlighet till skatteutjämning inom en koncern genom s.k. skattekonsolidering förutom koncernbidrag, är inte en katastrof. Koncernbidragsreglerna är i hög mån fördelaktiga. Men jag anser det vara ett steg i rätt inriktning att införa just uttryckligen konkreta skattekonsolideringsregler. Både Nederländerna och Luxemburg som är de mest populära holdingbolagsalternativen i denna undersökning, har skattekonsolideringssystem. Tyskland hade likaså ett sådant system. Nu har

Sverige dock infört som nämnt s.k. koncernavdrag, vilket jag anser bör vara av oerhörd betydelse konkurrensmässigt i detta sammanhang.

Vad gäller CFC regler så uppfattar jag det inte som gynnsamt att dessa skulle avskaffas. Att nämna här dock är att de bästa holdingbolagsalternativen i denna undersökning, Nederländerna och Luxemburg, de facto inte har CFC regler. Dock har som jag nämnt en författare som heter Muller påstått att Nederländerna i varje fall har något liknande. Fråga är dock egentligen om CFC reglerna i Sverige anses vara så pass stränga att de skulle medföra en väsentlig skattemässig nackdel för företagaren. Om så inte är fallet anser jag att de likväl kan vara kvar.

Frågan är dock om inte svenska staten skulle kunna övertalas att införa något liknande som i Nederländerna för att öka Sveriges konkurrenskraft på denna punkt, men samtidigt ha kontroll på ett inte alltför olikt sätt än de tidigare CFC reglerna gav möjlighet till. En annan fråga är givetvis om Nederländernas "CFC" regler på något sätt skulle vara mer attraktiva än Sveriges regler på detta område och i så fall för vem.

Att Sverige har hög beskattning av anställda är nog inte så negativt för Sverige som holdingbolagsort som många nog skulle tro, för många andra länder har ändå relativt höga skatter på anställda. Det framgår bl.a. i denna undersökning att ett flertal av de holdingbolagsländer Sverige jämfördes med hade relativt hög beskattning på anställda.

Vad jag däremot tycker är att Sverige möjligen bör sänka sina momsskattesatser. Såsom framgått så har vi ju bl.a. de högsta momsskattesatserna jämfört med de andra holdingbolagsländerna i denna undersökning. Momsskattesatsernas nivå torde som alla andra skatter vara viktiga för ett holdingbolag. Dock, momsens genererar även betydande inkomster till Sverige. Skulle Sverige klara att ge samma välfärd med lägre momsskattesatser?

Avslutningsvis vill jag säga, att det som framgått finns framkomliga vägar för att få Sverige att bli mer populärt som holdingbolagsalternativ. Men hela detta måste utföras med en oerhörd balans. Statens utgifter måste täckas. Landet får ju inte gå i konkurs och nuvarande utgifter ska täckas såvida man inte skär ner på dem. Då är det av oerhörd betydelse att ansvarsfulla skatteregler införs.

Så fort vi ändrar skatteregler och skattesatser så måste vi även titta på relationen med andra stater, speciellt inom EU. Minskar vi t.ex. bolagsskatten till väldigt låga nivåer kan det ge drivkraft till en kapplöpning mot lägst bolagsskatt inom EU. Då får vi problem med andra stater. För genom sådana åtgärder blir det en osund skattekonkurrens och de andra staternas skatteinkomster hotas således för att de blir tvungna att sänka sina skatter för att klara av konkurrensen. Vi kan genom detta få problem med dubbelbeskattningsavtalen vi ingått med andra stater. För vi lär få en svår förhandlingsposition i framtiden vid slutandet av dubbelbeskattningsavtal

om vi genom väsentligt sänkta skatter har skadat andra staters skatteintäkter genom de effekter den osunda skattekonkurrensen bidrar till. Ska vi dock genomföra förändringar är det givetvis viktigt att vi proklamerar tydligt att vi så gjort. Korrekt marknadsföring är givetvis av oerhörd betydelse i ett tufft skatteklimat.

Avslutningsvis vill jag framhålla att jag anser att Sveriges holdingbolagsregler står sig rätt så bra i ett internationellt perspektiv. Jag tror att Sveriges holdingbolagsregler blivit undervärderade internationellt på fel grunder. Bl.a. våra koncernbidragsregler och de nya koncernavdragsreglerna är positiva egenskaper för Sverige och utmärker oss i det internationella skatteklimatet för närvarande.

Käll- och litteraturförteckning

Propositioner

Prop. 2002/03:96 Skattefri kapitalvinst och utdelning på näringsbetingade andelar

Prop. 2003/04:10 Ändrade regler för CFC-beskattning

Prop. 2008/09:65 Sänkt bolagsskatt och vissa andra skatteåtgärder för företag

Doktrin

KPMG Internationella skattehandboken 2007, Köhlmark, Anders & Källqvist, Jan

Handledning för Internationell beskattning 2009, Skatteverket

Internationell skatterätt, Pelin, Lars, Upplaga 4, 2006

Internationell beskattning, Dahlberg, Mattias, 2007

Inkomstskatt – en läro- och handbok i skatterätt, Lodin, Sven Olof m.fl. Upplaga 12, 2009, Studentlitteratur

Eicke, Rolf, Tax Planning with Holding Companies – Repatriation of US Profits from Europe, 2009 Kluwer Law International

European tax handbook 2009, Kesti, Juhani, Amsterdam : International Bureau of Fiscal Documentation IBFD

Finnerty, Chris; Merks, Paulus; Petriccione, Mario; Russo, Raffaele: Fundamentals of International Tax Planning, Amsterdam : IBFD, 2007

Engelska ordboken FAR SRS, FAR SRS Förlag Stockholm 2007

Larking, Barry, IBFD International Tax Glossary, femte upplagan 2005.

Norstedts stora Engelsk-Svenska ordbok, tredje uppl., Norstedts ordbok HB, 2000

Internationella traktat

Model tax convention 2008, Organization for Economic Co-operation and Development, OECD

Artiklar

Orlov, Mykola: The Concept of Tax Haven: A Legal Analysis, Intertax 2004, Volume 32 Issue 2, 2004, s. 95-111

Couch, Malcolm: Cross-Border Tax Cooperation: Why some Approaches Don't Work, January 22, 2007, Tax Notes International 2007, Vol 45, s. 237-242

Eynatten, Wim: European Holding Company Tax Regimes: A Comparative Study, European Taxation, December 2007, s. 562-570

Romano, Carlo: Holding company Regimes in Europe: A comparative survey, European Taxation 1999, s. 257-269

Weiner, Joann M.: U.S. Corporate Tax Reform in the US and EU, Tax Notes International 2008, Vol. 47, s. 800-812

Kessler, W. Eicke, R.: Is Germany a 'Holding Haven'?, Tax Notes International, 2008, Vol 50, Numb. 8, s. 687-692

Finkenzeller, Martin/Spengel, Christoph: Company Taxation in the New Member States: Impact on Location Decisions by Multinationals, European Taxation 2004, s. 342-354

Hines, James.R; Rice, Erik M.: Fiscal paradise: Foreign Tax Havens and American business, 1994, <http://www.nber.org/papers/w3477.pdf>

Desai, Mihir A./Foley, C. Fritz/Hines, James R: The demand for tax haven operations, Journal of Public Economics 2006, Vol. 90, s. 513-531

Internetkällor

<http://www.investopedia.com/terms/c/cash-liquidation-distribution.asp>. 13 juli 2010 18.51.

<http://www.skatteverket.se/privat/skatter/arbeteinkomst/internationellt/dubbelbeskattningavrakning/skatteavtal.4.2132aba31199fa6713e80006951.html>, 2010-05-19 kl. 23.00

Offshore Financial Centers IMF Background Paper Prepared by the Monetary and Exchange Affairs Department June 23, 2000,

<http://www.imf.org/external/np/mae/osshore/2000/eng/back.htm>, 20 maj 2010 kl 16.20

<http://www.nber.org/papers/w3477.pdf>, 2 april 2010 kl. 17.30

<http://www.valutor.se/CHF>, 10 juli 2010 kl. 22.00

<http://g3.spraakdata.gu.se/saob/>, senast uppdaterad 20 maj 2008

http://www.steuerliches-info-center.de/en/003_menu_links/002_ISt/012_Infoblaetter/013_Infoblatt_Gewerbesteuer-GB.pdf, 21 maj 2010 kl. 16.00

http://www.minfin.nl/english/Subjects/Taxation/International_aspects_of_taxation_in_the_Netherlands/Avoiding_double_taxation_for_resident_taxpayers/Tax_treaties, 30 juni 2010, kl. 23.00

http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxinv/welcome.do, 10 sept 2010 kl. 14.00

Rättsfallsförteckning

Rå 1990 ref 34 Mobile Oil
